

sk0078 szovjet hadsereg napja - varsó
 sk0079 indokinaí csucsértekezlet
 sk0080 antikommunizmus
 sk0081 asszám - 2.
 sk0082 tyihonov
 sk0083 a szerkesztőségek figyelemébe
 sk0084 zavargások karacsiban
 sk0085 palesztinai nemzeti tanács - utolsó munkanap 1.
 sk0086 palesztinai nemzeti tanács - utolsó munkanap 2.
 ... /folyt./

21.57 220283 1143

-. -

sk0090 4 800 mtik2030

tartalomjegyzék 4. rész sk0087-sk0090-ig

sk0087 tartalomjegyzék 1.
 sk0088 tartalomjegyzék 2.
 sk0089 tartalomjegyzék 3.
 sk0090 tartalomjegyzék 4.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: flesch istván
 éliás béla
 németh gyula
 márkus gyula
 pírityi sándor

- v é g e -

21.58 pi/ge 220283 0582

R

-. -

60.010/x

Külföldi hírek

 budapest, 1983. február 23.

kül

s z e r d a

sk0001 4 230 mtik1003

salvador

san josé, 1983. február 23./prensa latina/ - salvadorban a farabundo marti nemzeti felszabadítási front harcosai heves harcot vívnek suchitoto körzetében a kormányerők tankokkal és nehéztüzérséggel felszerelt alakulatai ellen. továbbra sem sikerült a kormányerőknek áttörni a san salvadorból suchitotoba vezető műút 11 kilométeres szakaszát, amelyet a hazafiak ellenőrzésük alatt tartanak.

az állami telekommunikációs központ műszaki szakembereinek jelentése szerint a san salvadortól 50 kilométerre keletre levő földi távközlési állomás az fmln harcosainak támadása következtében úgy megsérült, hogy üzemképtelenné vált. ez az állomás a kormánycsapatok katonai hírközlési láncába illeszkedik. az elmúlt hónapokban az országban lévő amerikai katonai tanácsadók többször sürgették a katonai hírközlési hálózat korszerűsítését, és a távközlési állomások köré biztonsági okokból megerősített védelmi gyűrűt vontak.

kzs lb fn

07.11 230283 0957

Jim

-. -

sk0002 4 230 mtik1004

kárpatok - elkészült az autót

moszkva, 1983. február 23. /mti/ - befejeződtek az évek óta tartó rekonstrukciós munkák a szovjetunió nyugati határától a vereckei-szoroson át az ország belsejébe tartó autóúton. komoly gondtól szabadultak meg ezzel azok az autósok, akik például magyarországról gépkocsival a kárpátokon át kívánnak a szovjetunióba utazni.

a felújítás során enyhítettek az út emelkedő szakaszainak meredekségén, kiszélesítették, nagyobb sugarúvá tették a korábban igen veszélyes kanyarokat. így a szovjetuniót magyarországgal, csehszlovákiával és jugoszláviával összekötő legfontosabb autóúton nemcsak gyorsabb, hanem biztonságosabb is lett a közlekedés.

a Lvovtól kezdődő kárpáti autóúton tervezett munkáknak ezzel csak az első szakasza ért véget. még ebben az évben számos új szálloda, motel, az autósokat kiszolgáló műszaki állomás építését kezdik meg az út mentén.

fl/so éb

07.15 230283 0925

--

sk0003 4 230 mtik1005

vegetéért a brit vizügyi sztrájk

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1983. február 23. /mti/ - kedden késő este megegyezéssel ért véget nagy-britannia történetének első - csaknem öt hétig tartó - vizügyi sztrájkja.

a háromtagú döntőbiróság ítéletére alapozott megegyezés szerint a 29 ezer kétkézi dolgozó - 16 hónapra elosztva - összesen 12 százalék alapbéremelést kap, 4,7 százalékkal többet, mint amennyit a munkáltatók - a vízművek - végső ajánlata /7,3 százalék/ tartalmazott.

a munkáltatók, nem utolsósorban azért, hogy az alku elfogadhatóbbnak tűnjék a bérmegállapodásokat 5 százalék alá szorítani kívánó kormány szemében, csak 10,5 százalékos emelést hajlandók elismerni.

Nuu

David Barnett, a legnagyobb vizügyi szakszervezet elnöke televíziós nyilatkozatában „hatalmas győzelemnek” minősítette a kiharcolt béremelést. más szakszervezeti illetékesek utaltak rá, hogy ennél jobb eredményt eddig egyetlen szektorban sem mutattak fel a dolgozók, azaz minden szakma kevesebbet csikart ki a munkáltatókból, mint a vizügyiek.

a vízművek, válaszul erre, sietett bejelenteni, hogy mivel jövő évi költségvetésüket már rögzítették, kénytelen „kigazdálkodni”, a döntőbiróság által jóváhagyott emeléseket, ami elbocsátások árnyát vetíti előre.

a bérkövetelések visszaszorításában - illetve az alacsony bérmegállapodások „bátorításában”, - eddig oly sikeres thatcher-kormány talán most először szenvedett politikai vereséget. londoni megfigyelők előre jelzik ennek lehetséges következményeit más közműveknél.

néhány napon belül ugyanis bértárgyalások kezdődnek az elektromos- és gázműveknél, s mindkét esetben hajszalna ugyanaz a kiinduló helyzet, mint a „vizeseknél”, volt. a munkáltatók 4 és 4,5 százalék között kínálnak, a szakszervezetek egységesen 13 százalékot követelnek. utóbbiaknak a vizügyiek kitartása és sikere erőt fog adni, még akkor is, ha a győztes sztrájkolók béremelési követeléseinek alapja a magasabb keresetű elektromos- és gázmű-alkalmazottak bérszintjéhez való igazodás volt.

szakszervezeteik javaslatára a „vizesek”, csütörtökön veszik fel újból - 27 napos szünet után - a munkát.

ae/dj éb

07.23 230283 2190

Nuu

--

sk0004 4 230 mtik1006

adelman

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. február 23. /mti/ - ismét napirendre tűzte az amerikai szenátus külügyi bizottsága kenneth adelman kinevezésének jóváhagyását. adelman reagan elnök jelöltje a fegyverzet-ellenőrzési és leszerelési hivatal élére, a lemondásra kényszerített eugene rostow helyébe.

charles percy szenátor, a külügyi bizottság elnöke kedd este jelentette be, hogy a bizottság csütörtökön újabb ülést tart, s azon reagan elnök kérésének megfelelően szavazásra bocsátják a kinevezést. korábban a szavazást meghatározatlan időre elhalasztották, mivel a bizottság 17 tagja közül 9 az elnök jelöltje ellen szavazott volna.

miután reagan **legutóbbi** sajtóértekezletén közölte, hogy nem mond le adelmanról, percy némi habozás után elrendelte az újabb tanácskozást. a szenátornak nincsenek értesülései arról, hogy „a helyzet lényegesen megváltozott volna”, a legutóbbi, február 16-i meghallgatás óta, de a pillanatot kedvezőnek tartja ahhoz, hogy megszerezze a támogatást adelman számára.

a csütörtöki szavazás eredményétől függetlenül howard baker szenátor, a szenátusi republikánus többség vezetője ígéretet tett arra, hogy az adelman-ügyet a szenátus teljes plénumának napirendjére tűzi. a szenátusnak tehát módjában lesz jóváhagyni adelman kinevezését akkor is, ha a külügyi bizottság ez ellen szavaz. reagan és a kormány más képviselői, köztük george shultz külügyminiszter rendkívül magabiztosan nyilatkoztak arról, hogy az elnök végül is meg fogja nyerni a „kinevezési csatát” „.

br/so éb

07.45 230283 1576

Nuu

-.-

sk0005 4 230 mtik1007 /panoráma/

döngetik a nyitott kapukat /1.rész/

patak károly kairói levele

kairó, 1983.február 23. /mti-panoráma/ - még szadat elnök idején forgatták, s a kairói televízióban most mutatták be az utóbbi évek egyik legfeltűnőbb egyiptomi filmjét. a film meséje: a viharsebesen meggazdagodott, gátlástalan vállalkozó csillagászati lelépést és lakbért követel a rászorulóktól. a fiatal egyetemi professzor és menyasszonya is képtelen előteremteni a kért summát. a lány elhagyja jegyesét és a háziur háremébe költözik, a tanár pedig öngyilkosságba menekül.

a lakásinség nem csak azért gyötrelmes itt, mert egyiptomban soha nem volt még ilyen reménytelen, hanem azért is, mivel a nagyvárosokban töméntelen otthon áll üresen. kairóban például negyvenezer. az építetők néhol silány munkát fektetnek be, de mindenképpen a még jobban felvert árakra spekulálnak. a lakáshelyzet az „infitah”, a sokat vitatott „nyitott kapuk”, politikájának egyik következménye.

a film bemutatása nem volt egészen véletlen, hiszen a szadat által kinyitott kapukat most mind erősebben döngetik. a közelmúltban a félhivatalos al-ahram tárcaírója is kifakadt a rekordösszegű, 19 milliárd dolláros külföldi adósságállomány hallatán. azt írta, hogy nem a nasszeri időkben viselt igazságos háborúk gazdasági következményeiről van szó, hanem a látszat-beruházásokra tékozolt, rosszul felhasznált hitelekéről. „az olyan ál-prosperitás, amelyben csak kis rétegek képesek nagy keresletet fenntartani, nem jelent virágzó államot”, - jegyezte meg.

az „infitah”, politikáját azoknak a belső gazdasági nehézségeknek felszámolására hirdették meg, amelyeket a közel-keleti háborúk miatt nem, vagy alig lehetett orvosolni. szadat az 1973-as háború után lezárta az ország fejlődési irányának egy korszakát, a nyugat felé nyitott politikájában és gazdaságában egyaránt. az „infitah”, bátorította a külföldi tőkebehatolást, az állami szektor rovasára hadrendbe állították a hazai tőkés vállalkozásokat, megreformálták a piaci árrendszert, és a minimálisra csökkentették az állam közvetlen ellenőrző szerepét.

szadaték azt remélték, hogy egyiptom bajokkal küszködő gazdaságát a külföldi - főleg arab - és az előcsalogatott, addig lappangó belföldi tőkével talpra tudják állítani. a remények nem igazolódtak be. a politika kezdeti esztendejétől, 1974-től a pénzt jobbára a gyorsan megtérülő szférákba fektették, spekulációkban forgatták meg. ennek nyomában járt a vám- és adócsalás, miközben a termelői ágazatok hoppon maradtak. /folyt./

pk sj-pan
07.52 230283 2538

Nuu

-.-

sk0006 4 230 mtik1008 /panoráma/

döngetik a nyitott kapukat /2.rész/

a nemzeti jövedelem mind egyenlőtlenebbül oszlott meg: nőttön nőtt a különbség a magánszektorban és az államban foglalkoztatottak jövedelmi viszonyai között, és megzsirosodott egy eladdig szinte ismeretlen társadalmi formáció, a gyakran alacsony sorból felkapaszkodott élősdiéké. ilyen volt az egyiptomi film dickensi háziura is a túlnépesedett, túlsűrűsödött, infrastrukturájában túlterhelt, vízfejjé vált kairóban, ahol a nagyvárosi élet hátrányait az „infita”, fényei képtelenek feledtetni. egyiptom gazdasági értelemben ráadásul teljesen a nyugat kénye-kedvére van bízva.

a mubarak-kormányzat már jelét adta, hogy - amint szokta: óvatosan - valamilyen pályamódosításra készül. célja az, hogy amennyire tud, meneküljön a külföldi kiszolgáltatottságtól, jobban a termelés irányába fordítsa a tőkét, fékezze a tőke megbolydult áramlási folyamatát - az importot beleértve -, nagyobb szerepet adjon a belső gazdasági erőknél, támogassa az ipari és mezőgazdasági beruházásokat, növelje a munkaalkalmak számát, s a bürokrácia vadonjában is javítsa az összeomlással fenyegető infrastruktúrát.

a jelképes cselekedetek sem hiányoznak. közéjük tartozik a visszásságokért felelős személyek felelősségre vonása. a világszerte feltűnést keltő gazdasági bűnperben, amelyben szadat elnök öccsét és családtagjait ítélték el, egy jelenséget is a vádlottak padjára ültettek.

pk/h1 sj-pan

07.52 230283 1446

Nuu

-.-

sk0007 4 230 mtik1009

pnt-határozat - újabb részletek

algir, 1983. február 23. /afp/ - keddi utolsó munkanapján elfogadott határozatában a palesztinai nemzeti tanács támogatásáról biztosította az ensz közgyűlésének azt a határozatát, amely szerint 1983-ban nemzetközi értekezletet kell rendezni a palesztin nép alapvető jogainak támogatására. a pnt felszólította az arab és a palesztin ügyel rokonszenvező országokat, hogy tevékeny részvételükkel biztosítsák a tanácskozás sikerét.

a pnt támogatásáról biztosította továbbá a palesztin nemzeti jogok érvényesülését és az igazságos közel-keleti rendezést szorgalmazó ensz-határozatokat.

a dokumentum külpolitikai részében a pnt tagjai elismerésüket fejezték ki a szocialista országoknak - elsősorban a szovjetunióknak és kínának - a palesztin ügy támogatásáért. a határozat sürgeti, hogy a palesztinok mélyítsék el kapcsolataikat e két országgal, valamint az el nem kötelezett mozgalom egészével.

x x x

isszam szártavi, a pnt tagja, aki a pfsz megbízásából korábban többször tárgyalt az izraeli békeérők képviselőivel, a haolam hazeh című izraeli hetilapban állást foglalt az ilyen jellegű palesztin-izraeli kapcsolatok fenntartása mellett. a nyilatkozat szerdán jelent meg. az interjút a lap főszerkesztője, uri avneri, több izraeli-palesztin találkozó résztvevője készítette.

kf lb fn

07.55 230283 1355

Nuu

-.-

sk0008 4 230 mtik1010 /panoráma/

megkésett alkalmazkodás/1.rész/

marton jános, az mti munkatársa írja:

1983. február 23. /mti-panoráma/ - fizetésképtelen nyugat-európai országok? néhány éve még komolytalannak tűnt volna a hipotézis, hiszen a biztos tőkebefektetéseket kereső bankvilág az elmúlt évtizedben főként az iparilag viszonylag fejlettebb országok felé fordult. a nyakig eladósodott latin-amerikai országok, vagy a megtérülési esélyt alig nyújtó afrikai országok helyett a szabad tőkéknek már 60 százalékát vették fel nyugat-európa országai. éppen ezért aggódnak egyre inkább bankkörökben fokozódó eladósodásuk miatt.

a pénzt tulságosan könnyedén megszerző tőkés országok a világ más országaihoz hasonló válságjeleket mutatnak. súlyos adósságok terhelik belgiumot, görögországot, olaszországot, portugáliát és spanyolországot, - és kétséges, hogy eleget tudnak-e tenni az esedékes fizetési kötelezettségeknek. a mindössze 5 millió lelket számláló dánia tíz éve még 2 milliárd dollárral tartozott a külföldi magánbankoknak, a múlt év végére az adósság 16 milliárd dollárra ugrott, és az adósságszolgálat ma már felemészti az exportbevételek 10, a nemzeti termék 5 százalékát. a bankvilág egyre kevésbé hajlandó „megfizetni”, ezeknek az országoknak viszonylag magas életszínvonalát.

a hetvenes évek olajár-robbanásaival párhuzamosan élték át nyugat-európa országai is az adósságrobbanást. írország tartozása alig néhány év alatt két és félszeresére, 7,7 milliárd dollárra emelkedett, belgiumé 15 milliárd dollárnál, portugáliáé 10 milliárdnál, spanyolországé 13-nál, görögországé 7 milliárdnál magasabb. az adóssághalmozás olyan, energiában, nyersanyagokban szegény, nyitott külkereskedelmet folytató országokat érint, amelyek számára az a tét, hogy közelítenek-e a jövőben az élenjáró országokhoz, vagy lemaradásuk behozhatatlanná válik.

az adósságfelhalmozási folyamat kezdetén még egy drasztikus, 5 százalék körüli fogyasztás-és beruházás-visszafogással szanálhatták volna a gazdaságot, de kevesen ismerték föl akkoriban, hogy ez lett volna a kisebb rossz. megkímélték a kellemetlen érvágástól a vállalatokat és a lakosságot, viszont, mint vezető bankárok megfogalmazzák, elszalasztották az alkalmazkodást./folyt./

ma pn bd-pan

07.55 230283 2241

Nuu

--

sk0009 4 230 mtik1011 /panoráma/

megkésett alkalmazkodás/2. rész/

az ujonnan felvett további hitelek terhei, a kamatok újabb nyomást gyakoroltak a költségvetésre, amely amugyis az adóbevételek hiányával, illetve a szociális kiadások és munkanélküliségi segélyek emelkedésével küszködik. az államkassza hiánya megbénította a pangó gazdaságot. az államháztartás a költségvetésen támadt lyukakat ugyanis kötvények kibocsátásával, hitelek felvételével fedezte, szűkítve, egyben drágítva a vállalkozók által megszerezhető kölcsönöket.

dániában, írországban, belgiumban nem is olyan régen 20 százalék feletti szintre ugrottak a bankkamatok, ekkorra hozamot pedig a vállalati fejlesztések rendszerint nem eredményeznek, így visszaestek a beruházások. a közös piac tíz tagországában a nemzeti terméknek 1973-ban még 23 százalékát fordították fejlesztésekre, ma már csak 18 százalékát. dániában, belgiumban, portugáliában 10 százalékpontot is elért a fejlesztések visszaesése. a kör azzal zárul, hogy a technológiai korszerűsítések hiányának és a bérköltségek töretlen emelkedésének együttes hatásaként romlik a nyugat-európai országok helyzete a külpiacokon, csökken kivitelük.

bár számos politikai és gazdasági tényező miatt a közepesen fejlett nyugat-európai országokat a bankárok még megbízhatóbb adásnak tekintik például mexikónál, azért már őket is felvették a könnyen „bizonytalan hitelelképességüvé váló”, országok listájára. nem zárják őket ki a hitelpiacról, de újrafestik a róluk alkotott képet. a „fogyasztói társadalom”, egy évtizede még mintaállamának számító dánia például jelenleg „másodrendű”, adós, ami azzal jár, hogy csak keményebb hitelfeltételek, magasabb kamatok mellett juthat kölcsönökhöz.

előbb vagy utóbb valamennyiüknek meg kell fizetni a megkésett alkalmazkodás árát, koppenhágától, madridig napjainkban huzzák szorosabbra a nadrágszíjat. a mi külgazdasági esélyeink latolgatása szempontjából sem mellékes pénzügyi szakértőknek a véleménye, hogy a kilencvenes évekre mindenképpen új versenyképességi rangsor alakul ki Európában. az évtizedfordulóra eldőlhet ugyanis, melyik közepesen fejlett nyugat-európai országnak sikerül, melyiknek nem a megengedhető szintre leszorítania adósságát.

ma pn bd-pan

07.57 230283 2227

Nuu

--

sk0010 4 230 mtik1012

karacsi - hadsereg

karacsi, 1983. február 23. /reuter/ap/afp/ - kijárási tilalmat vezettek be kedd éjjel pakisztán legnagyobb városának, karacsinak zavargások sújtotta nyugati negyedeiben.

a városrészekbe bevonultak a hadsereg egységei; a hatóságok az elkövetkező két napra bezáratták a város összes oktatási intézményét és közölték, hogy a kijárási tilalom mindaddig érvényben marad, amíg a rend helyre nem áll. szerda délután a lakosság élelmiszer-vásárlásainak céljaira két órára felfüggesztik a tilalmat.

a zavargások a helyi szunnita és siita muzulmánok között hétfőn robbantak ki egy főként szunniták által lakott városrészben felépítendő siita mecset miatt. a jelentések szerint a két vallási közösség és a karhatalom két napig dúló összecsapásaiban öten meghaltak, negyvenketten megsebesültek. ez volt a siiták és szunniták közötti legvéresebb összecsapás ziaul hakk katonai rendszerének 1977. júliusi hatalomra jutása óta. a hatmillió lakosú pakisztáni kikötővárosban továbbra is feszült a helyzet.

sm lb fn

07.58 230283 1047

--

sk0011 4 230 mtik1013

sztambolics - el nem kötelezettek

belgrád, 1983. február 23. /mti/ - az el nem kötelezettek mozgalmának elsősorban a béke és a biztonság megőrzéséért, a fegyverkezési verseny megfékezéséért, az enyhülés ujjáélesztéséért és az ensz-nek mint tárgyalási fórumnak az erősítéséért kell fellépnie. e fő feladatokat illetően széles körű egyetértés alakult ki a tagállamok között a mozgalom hetedik csúcserkeztetének előkészítése során - jelentette ki petar sztambolics, a jugoszláv államelnökség elnöke a tanjug hírügynökségnek adott interjújában.

sztambolics emlékeztetett rá, hogy a mozgalom március elején új-dehriben tartandó csúcserkeztetére olyan időpontban kerül sor, amikor a nemzetközi politikai és gazdasági kapcsolatok mély válsága

Nw

a világ minden részén érezteti hatását. külön kiemelte a nemzetközi gazdasági kérdések fontosságát az általános helyzet javulása szempontjából, és az új gazdasági rendről folytatandó tárgyalásokat sürgetett az ensz-ben.

kd/hi éb

08.01 230283 0995

--

sk0012 4 300 mtik1014

a libiai géprablók

la valletta, 1983. február 23. /dpa/reuter/upi/ - immár harmadik napja a máltai főváros repülőterén vesztegel az eltérített libiai repülőgép.

a géprablókkal tárgyaló dom mintoff máltai kormányfő legutolsó ajánlata az volt, hogy a gépetelérítők szabadon távozhatnak egy őket befogadó országba, ha előtte valamennyi tuszukat szabadon engedik. jelenleg 156 utas - köztük több mint harminc gyermek - és öttagú személyzet tartózkodik a boeing-727 típusú gépen. a terroristák kedden szabadon engedtek egy utaskísérőt, aki elmondta, hogy a gépen egyre súlyosabb a helyzet: nincs ivóvíz, a klímaberendezést működtető áramfejlesztők kimerülőben vannak. az utasok élelemért könyörögnek, mindenki fáradt és kimerült.

a géprablók eredetileg marokkóba akartak távozni, de rabatban úgy döntöttek, hogy nem fogadják be őket. a tettesek most már bármely országba elmennének, csak előzetesen biztosítékokat követelnek, hogy végül is kapjanak politikai menedékjogot.

dom mintoff ajánlata: amíg nem találunk olyan országot, amely befogadja őket, máltán maradhatnak, de mielőbb engedjék ki a szenvedő utasokat. a géprablók szerda hajnalban megszakították a tárgyalásokat; la vallettában mindazonáltal azt remélik, csupán azért, hogy egymás között megvitassák dom mintoff ajánlatát.

pc lb fn

08.23 230283 1329

Nw

--

sk0013 4 230 mtik1015

antonov-ügy - bolgár állásfoglalás /1.rész/

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1983. február 23. /mti/ - nincs szó semmiféle „antonov-ügyről”, a dolgokat nevükön kell nevezni. az adott esetben bulgária, a szocializmus és a béke elleni diverzióról kell beszélni - jelentette ki a ii. jános pápa elleni merényletben való bűnrészesség alaptalan vádjával illetett szergej antonov „ügyének”, római kivizsgálásával kapcsolatban bojan trajkov, a bta vezérigazgatója a bolgár televízióknak adott keddi esti interjújában.

bojan trajkov nyomatékkal leszögezte: az elmúlt hónapok olasz vizsgálati anyagának ismeretében minden elfogulatlan ember számára nyilvánvalóvá vált, hogy semmilyen tény, semmilyen bizonyíték sem igazolja, hogy antonovnak bármilyen köze lett volna a merényletnek. a vád kizárólag a merénylő hamis tanuvallomásán alapul. ugyanakkor sok becsületes tanu egybehangzóan igazolta antonov alibijét a merénylet előtti napokban és annak óráiban. antonov letartóztatása politikai provokáció.

a bta vezérigazgatója részletesen szólt az egyetlen „bizonyíték”, azaz hamis tanuvallomásának képtelen állításairól, amelyeket az olasz igazságszolgáltatás a titkosszolgálattal összejátszva jogi alapként kíván felhasználni a bulgária elleni politikai provokációhoz. /folyt./

ék/hi éb

08.27 230283 1331

--

sk0014 4 230 mtik1016

antonov-ügy - bolgár állásfoglalás /2.rész/

bojan trajkov hangsúlyozta: nincs és nem is lehet olyan személy vagy szervezet bulgáriában, aki, illetve amely a római katolikus egyház feje elleni merényletbe adhatott volna megbízást szergej antonovnak vagy bárki másnak. a pápa elleni merényletben való bolgár „részvétel”, közönséges hamisítás. olyan összeesküvésről és provokációról van szó, amelynek célja rágalomkampányt indítani bulgária és a szocializmus ellen általában. bulgária marxista-leninista ideológiája és szocialista lényege kizárja a terrorcselekményeket, a terroristákkal és szervezeteikkel való

Nuu

kapcsolatot. a legélesebben elítéljük a nemzetközi terrorizmust és aktívan harcolunk ellene - mutatott rá a bta vezérigazgatója.

ék/hi éb

08.30 230283 0776

--

sk0015 4 230 mtik1017

libia - usa - ensz bt

new york, kartum, 1983. február 23. /adn/upi/ap/afp/reuter/ - az ensz biztonsági tanácsa kedden libiai kérésre összeült, hogy megvitassa az észak-afrikai országra nehezedő amerikai katonai nyomás következtében kialakult feszültséget.

ali triki, libia ensz-képviselője a bt ülésén bejelentette, hogy amerikai katonai repülőgépek egyetlen napon, február 16-án 13 esetben sértették meg országa légterét, s a hatodik flotta hajói behatoltak libia területi vizeire. az egyesült államok az 1969-es forradalom óta tanúsít ilyen, provokatív lépésekben is kifejeződő ellenséges magatartást Libiával szemben, mivel utóbbi eltávolította területéről az amerikai katonai támaszpontokat - mutatott rá a libiai küldött. határozottan cáfolta azokat a vádakot, amelyek szerint országa agresszióra készül a szomszédos szudán ellen, s amelyekre hivatkozva washington libia partjai közelébe küldte a „nimitz” repülőgép-anyahajót, valamint a légi hadműveletek irányítására szolgáló awacs felderítő repülőgépeket.

jeane kirkpatrick, az egyesült államok ensz-képviselőjének vezetője még az ülés előtt a bt soros elnökének és tagjainak elküldött levéllel vezette be libia elleni támadását. ebben szomszédai elleni felforgatással, a szudáni határ mentén csapatösszevonásokkal, puccsok és politikai gyilkosságok szervezésével vádolta tripolit. tagadta, hogy az amerikai repülő és hadihajók megsértették volna libia felségterületét. „az egyesült államoknak joga van arra, hogy behatoljon e nemzetközi vizekre”, - bizonygatta a szidra-öbölre utalván, amelyet libia saját felségterületének tart.

az ülésen felszólalt a térségben fekvő máltai képviselője. aggodalmát fejezte ki a hadihajók és repülőgépek megjelenése miatt, és hangoztatta: az ottani országok békéjének és biztonságának oltalma a saját ügyük, s nem tartozik másokra. kína képviselője

Nuu

elítélte „egy bizonyos szuperhatalom erődemonstrációját és megfélemlítési akcióját,, amely - mint mondotta - tovább bonyolítja a máris feszült helyzetét a szidra-öbölben.

a bt vitája szerda reggelig nem hozott eredményt; mint ismeretes, érvényes határozathoz az egyesült államoknak, a bt állandó tagjának hozzájárulására is szükség van.

kedden ezalatt kartumban nimeri szudáni és mubarak egyiptomi elnök folytatta egy állítólag készülő libiai agresszióról szóló vádaskodásait. sajtóértekezletén nimeri vádjainak bizonyítékként azt hozta fel, hogy a szudáni rendőrség a hét végén „puccskísérlet gyanúja miatt,, letartóztatott 25 személyt. mubarak szerint libiai gépek „nemrégiben megsértették egyiptom légterét, és az egyiptomi gépek felszálltak, hogy elriasszák őket.,,

ta lb fn

08.55 230283 2683

.-

sk0016 4 230 mtik1018

cuellar - el nem kötelezettek

new york, 1983. február 23. /afp/ - javier pérez de cuellar ensz-főtítkár március 8-án felszólal az el nem kötelezett országok új-dehben rendezendő csúcsertekezletén - jelentette be kedden a főtítkár szövegét.

pérez de cuellar március 2-án érkezik hivatalos látogatásra az indiai fővárosba, s megbeszéléseket folytat indira gandhi miniszterelnökkel és naraszimha rao külügyminiszterrel.

a világszervezet főtítkára előzőleg kuvaitba látogat, ahol február 28-tól április 2-ig tartózkodik majd. pérez de cuellar a tervek szerint március 9-én érkezik vissza az ensz székhelyére.

gf lb fn

08.56 230283 0651

.-

sk0017 4 230 mtik1019

mozambik - terroristák

maputo, 1983. február 23. /taszsz,adn/ - a dél-afrikából pénzelt mozambiki ugynevezett nemzeti ellenállási mozgalomhoz tartozó fegyveres csoportok öt tagját halálra ítélte beira forradalmi hadbírósa. valamennyien súlyos bűncselekményeket követtek el a mozambiki nép ellen.

mint az aim hírügynökség közölte, a bíróság további 24 bűnözőt különböző időtartamu börtönbüntetéssel sújtott.

a beirai forradalmi hadbírósa külföldi személyek fölött is ítélkezett; egy angol állampolgárt a felfegyverzett bandákkal fenntartott kapcsolatai miatt 20 évi szabadságvesztéssel, két portugált a mozambik ellen irányuló terrorcselekményekben való részvételükért 8, illetve 4 évi börtönnel sújtott.

ml lb fn

09.02 230283 0755

.-

sk0018 4 230 mtik1020

német háborus bűnösök Lengyelországban

moszkva, 1983. február 23. /taszsz/ - a második világháború idején lengyel területen összesen 2160 koncentrációs tábor volt, amelyekben emberek millió sányultak, és csak keveseknek sikerült megmenekülniük - mondotta a vremja című televíziós programban a moszkvai tévé lengyelországi tudósítója.

a riportban megszólalt czeslaw pilichowski professzor, a náci büntettek felderítésével foglalkozó lengyel főbizottság elnöke. hangoztatta: lengyel és szovjet földön számos olyan háborus bűnös garázdálkodott, aki mindeddig büntetlenül él a világ valamely országában. köztük van például heinz reinfarth ss-tábornok, aki több száz ezer varsói lemészárlásáért felelős. büntetéseit az 1944-es varsói felkelés idején és poznan külső kerületeiben követte el. továbbá: wilhelm koppe ss-tábornok, az egykori krakkói főkormányzó, frank helyettese; werner wentzke, lódz volt polgármestere; poznan gestapo-főnöke, helmut wischeff, illetve ernst gerke, wroclaw, majd prága gestapo-főnöke. valamennyien az nszk-ban élnek, és mindeddig büntetlenek.

Nw

több mint 250 náci hóhér talált menedéket az egyesült államokban, és sokan rejtőzködnek latin-amerikai országokban is. Chilében például Walter Rauff ss-ezredes talált „otthonra,, Klaus Barbie pedig Bolíviában telepedhetett le annak idején.

Lengyelországban - mondotta Pilichowski professzor - a háborús bűnöket nemcsak jogi, hanem politikai vonatkozásban is értelmezzük. Ugy véljük, hogy minden náci háborús bűnöst, bárhol és bármikor is követte el tettét, bíróság elé kell állítani.

ps fn

09.08 230283 1600

-.-

sk0019 4 230 mtik1021

két év - pravda /1.rész/

Moszkva, 1983. február 23. /mti/ - az SZKP XXVI. kongresszusának ötödik ülése két év eredményeit összegezi szerdai vezércikkében a Pravda. A vezércikk rámutat: a szovjet emberek teljes mértékben támogatják a pártkongresszus határozatait, amelyek legfőbb célja az ország gazdasági és védelmi erejének növelése, az emberek anyagi jólétének és szellemi színvonalának emelése.

A jelenlegi szakaszban a párt és a nép tevékenységének legfőbb tartalmát a fejlett szocializmus továbbfejlesztése jelenti. A már megoldott és megoldásra váró feladatok minden eddiginél nagyobbak és bonyolultabbak, ami minden egyes embertől alkotó magatartást, magasfokú felelősségtudatot, öntudatos fegyelmet és az új megoldások támogatását kívánja.

A társadalom építésének legfőbb területe a gazdaság. A XXVI. és az azt megelőző két kongresszuson elfogadott határozatok a termelés hatékonyságának növelését állították középpontba. Az elért eredmények kétségbevonhatatlanok, ugyanakkor - mint azt az SZKP KB múlt év novemberi ülése is hangsúlyozta - a gazdaság intenzív fejlődésére történő átállás még lassan halad. Az SZKP KB központi lapjának vezércikke újból meghatározza az ezzel kapcsolatos feladatokat: az elavult munkamódszerek és munkaformák felszámolása, a tehetetlenség leküzdése, az állami érdekek iránti hűség megszilárdítása, olyan gazdasági és szervezeti feltételek kialakítása, amelyek ösztönzik a termelékeny minőségi munkát, a kezdeményező-készséget és vállalkozó kedvet, még határozottabb fellépés a párt, az állami és munkafegyelmegsértői ellen.

Nw

A legutóbbi pártkongresszus óta eltelt két évben igen jelentős eredményeket ért el az ország a szociálpolitika terén. Új lakást kapott mintegy húszmillió ember, és nagy lendülettel folyik az élelmiszerprogramban meghatározott feladatok végrehajtása.

A kongresszusi küldöttek javaslatait, észrevételeit - mint arra nemrégiben a politikai bizottság ülésén is rámutattak - figyelembe vették az éves és ötéves népgazdasági tervek kidolgozásánál, a párt határozatok és állami rendeletek megalkotásakor. Feltétlenül szükséges, hogy további intézkedéseket hozzanak a kongresszuson kijelölt feladatok végrehajtása érdekében, és azok ellenőrzésére. A párt, tanácsi, szakszervezeti és komszomol-szervezetek, munkahelyi vezetők figyelmét nem kerülheti el, hogy nem szabad a ma megoldásra váró feladatokat a későbbiekre halasztani. /folyt./

kr/dj éb

09.14 230283 2435

-.-

sk0020 4 230 mtik1022

két év - pravda /2.rész/

A szovjetunió külpolitikájának változatlan céljai a tartós béke biztosítása, a népek jogának védelme a függetlenséghez és a társadalmi haladáshoz. Az imperialista erők szélsőséges elemeinek tevékenységében az osztálygyűlölet felülkerekedett a realitásérzéken, aminek következtében a nemzetközi helyzet veszélyes mértékben kiéleződött. A szovjetunió álláspontja ebben a kérdésben világos: nincs ma fontosabb feladat, mint megállítani az új háború kitörésére spekuláló erőket. A szovjetunió kommunista pártja külpolitikai erőfeszítéseinek ez a legfőbb célja - állapítja meg az SZKP KB központi lapja.

kr/dj éb

09.24 230283 0656

Nw

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

tüntetések a leszerelésért

szaloniki, london, 1983. február 23. /afp/ - mintegy háromezer ember vonult kedden este a görögországi szaloniki központjában lévő amerikai konzulátus elé, hogy az országban lévő amerikai támaszpontok bezárását követelje. a megmozdulást a szaloniki munkások és alkalmazottak szakszervezeteinek békebizottsága szervezte. a görögországban lévő négy legnagyobb amerikai támaszpont bérletének megújításáról tavaly októberben tárgyalások kezdődtek, február 5-én megszakadtak, és tervek szerint e hónap végén folytatódnak.

londonban kedden két tüntetés zajlott le a brit nukleáris fegyverkezés ellen. az új típusu hadászati fegyver, a trident-rakéta bevezetése elleni tiltakozásul nagy tömeg vonult a parlament elé. az amerikai trident-rakétákkal a brit tegeralattjárókra szerelt polaris-rakétákat akarját felváltani.

nagy tömeg gyűlt össze a londoni legfelsőbb bíróság épülete előtt is, hogy szolidaritásáról biztosítsa a greenham common-i brit-amerikai támaszpont előtt rendezett tüntetés letartóztatott résztvevőit; jelenleg 59 nőt tartanak fogva, akik ellen eljárás folyik. a támaszponton egyébként a nato 96 robotrepülőgépét tervezik elhelyezni.

gf lb fn

09.29 230283 1214

--

sk0022 4 230 mtik1024

rövid hírek

nagy lajos-est

szófia, 1983. február 23. /mti/ - nagy lajos kossuth-dijas író, publicista, a modern magyar prózairodalom kimagasló képviselője születésének 100. évfordulójáról bensőséges irodalmi esten emlékeztek meg kedden a szófiai magyar intézetben. georgi krumov bolgár író méltatta nagy lajos munkásságát, akinek műveiből bolgár színművészek adtak elő részleteket.

Nur

árad a paraná

buenos aires, 1983. február 23. /reuter/ - mintegy harmincezer ember vált hajléktalanná argentina északkeleti részén, ahol a paraná folyó 32 méteres rekordszintet ért el. a folyó öt hónapja árad, a hajléktalanok többsége már december óta iskolákban és egyéb ideiglenes szállásokon lakik. az áradást a brazilia déli részén az utóbbi időben lezudult esővíz okozta, melyet a gátak sem tudtak feltartóztatni.

brazil expedíció

brasilia, 1983. február 23. /taszsz/ - befejezte munkáját az első brazil antarktisz-expedíció. a két hajó, amelynek fedélzetén mintegy ötven napon át dolgoztak a tudósok, visszatért a brazil kikötőbe. a hajók 18 ezer kilométeres utat tettek meg a jeges kontinens partjai mentén. a brazil tudósok meglátogattak egy sor antarktisz kutatóállomást, és jelentős tudományos anyagot gyűjtöttek.

arab szakszervezetiek moszkvában

moszkva, 1983. február 23. /taszsz/ - a szovjet szakszervezetek központi tanácsa meghívására hivatalos baráti látogatásra moszkvába érkezett az arab szakszervezetek nemzetközi szövetségének küldöttsége, amelyet a szervezet főtitkára, hamied dzsallud vezet. az arab szakszervezeti küldöttség megkezdte a tárgyalásokat a sztyepan salajev elnök vezette szovjet delegációval. a szívélyes és baráti légkörben zajló tárgyalásokon a résztvevők tájékoztatták egymást szervezeteik tevékenységéről, megvitatták a politikai élet és a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseit, valamint a kétdoldali kapcsolatok fejlesztését és az együttműködést érintő kérdéseket.

ék-sm lb fn

09.32 230283 1977

Nur

--

sk0023 4 300 mtik1025

földrengés romániában

bukarest, 1983. február 23. /mti/ - hétfőn este 20 óra 04 perckor földrengést észleltek a romániai rimnicu sarat körzetében, 20 kilométeres mélységben. a földmozgás erőssége a richter-skála szerint 4,3 fokos, intenzitása pedig az epicentrumban a mercalli-skála szerint 5 fokos volt. a földmozgást bukarestben is észlelték, az intenzitás itt a mercalli-skála szerint 3-4 fokos volt. anyagi károk nem keletkeztek.

wa/dj éb

09.33 230283 0466

--

sk0024 4 230 mtik1026

amerikai segély

washington, 1983. február 23. /afp/upi/reuter/ - az amerikai képviselőház külügyi bizottságában vita támadt caspar weinberger hadügyminiszter és a bizottság liberális nézetű tagjai között a külföldi katonai és gazdasági segély arányáról.

a liberális képviselők rámutattak, hogy az amerikai kormányzat a szövetségeseknek nyújtandó gazdasági támogatás rovására túlságosan is előtérbe helyezi a katonai segélyt. peter kostmayer, a bizottság demokrata párti tagja kifogásolta, hogy míg a kormány az október elsején kezdődő pénzügyi évben 20 millió dollárral csökkenti a salvadornak szánt gazdasági segélyt, addig a katonai segély összegét jelentősen növelni kívánja.

a salvadori polgárháborúnak gazdasági, politikai és társadalmi okai vannak, ezért kérdéses, vajon a több fegyver célra vezet-e ebben az esetben - mondta a képviselő.

válaszában weinberger „a katonai segély sürgősségére,, hivatkozott, valamint arra, hogy a gazdasági támogatást a polgárháborús állapotok közepette amúgy sem lehetne megfelelően felhasználni.

Nuv

azt a tényt, hogy a reagan-kormányzat az idei 400 millió dollárról 755 millióra kívánja emelni a törökországnak nyújtandó katonai segély összegét, weinberger a török hadsereg korszerűsítésének szükségességével indokolta.

kf lb fn

09.41 230283 1312

--

sk0025 4 230 mtik1027

egyiptom - minisztertanács

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. február 23. /mti/ - az egyiptomi minisztertanács szerdán jóváhagyta az előző nap kötött szudáni megállapodásokat. mubarak elnök és nimeri szudáni államfő kedden utjára indították integrációs államszerződésük első szakaszát, és az először összeülő ugynevezett legfelsőbb integrációs főtanács elfogadta az unió kiépítéséhez szükséges törvényeket, felállította bizottságait.

az unió megvalósításához vezető hosszú ut első lépéseiben gondoskodnak a közös beruházások finanszírozásáról, egymás állampolgárainak kölcsönös letelepedési és munkavállalási jogairól, a hatalom nélküli, közös parlament felállításáról. szövetségük a tervek szerint bizonyos idő után közös valutához, állandó szakembercseréhez, és esetleg föderatív államformához vezet majd.

az legfelsőbb integrációs főtanács ülése után mubarak és nimeri sajtóértekezletet tartott. mubarak közölte, hogy bár az integrációs terveknek időben kifejezve hosszú multjuk van, és eddig alig valósult meg belőlük valami, most a két fél valóban hozzálát az egyesítési munkához. ő és nimeri megismételték a libia címére intézett korábbi vádakát. azt állították, hogy libiának tervei voltak a szudáni kormányzat megbuktatására, amivel - az integrációs egyezménytől független - katonai szerződésük értelmében együttesen szembeszállnak. mubarak szerint egyiptomi-libiai üzenetváltás volt egy légi incidens miatt, amely - mint mubarak állította - egyiptomi légtérben történt. elmondotta azt is, hogy az amerikai awacs-repülőgépek két napon belül befejezik „az egyiptomi személyzet radarképzésében kijelölt feladatukat,, és elhagyják egyiptom területét.

pk/dj éb

09.49 230283 1726

Nuv

--

sk0026 4 230 mtik1028

Leszerelési kampány

new york, 1983. február 23. /taszsz/ - az ENSZ székhelyén ünnepélyes körülmények között aláírták a nemzetközi leszerelési kampány megindításáról szóló jegyzőkönyvet.

a kampányról szóló döntés tavaly június 7-én, a közgyűlés második rendkívüli leszerelési ülésén született. az ülésen hangsúlyozták, hogy a kampány célja a világ valamennyi békeszerető erejének mozgósítása.

a jegyzőkönyvet aláírták a szovjetunió, a többi szocialista ország és olyan el nem kötelezett, illetve semleges országok mint Mexikó, India, Svédország és Finnország képviselői. ezek az államok önkéntes anyagi támogatással is hozzájárultak a kampány végrehajtásához.

kf lb fn

10.02 230283 0709

--

sk0027 4 230 mtik1029

usztyinov - pravda /1.rész/

moszkva, 1983. február 23. /mti/ - a szovjet hadsereg és a haditengerészeti flotta napja alkalmából a pravda szerdai száma közli Dmitrij usztyinov marsallnak, az SZKP KB PB tagjának, a szovjetunió honvédelmi miniszterének cikkét.

usztyinov marsall megállapítja, hogy a jelenlegi körülmények között a szovjetunió fegyveres erőinek és más szocialista országok hadseregeinek rendkívül fontos feladatuk van. megbízhatóan védelmezik népeik forradalmi vívmányait és békés munkakörülményeit, a szocialista közönség államainak szuverenitását és területi egységét.

a szocializmus és a béke egymástól elválaszthatatlan fogalmak - mutat rá cikkében Dmitrij usztyinov. - a szocialista országok csak azért rendelkeznek hadseregekkel, hogy békében élhessenek, és építhessék az új társadalmat. csak azért tartják megfelelő szinten hadseregeik katonai erejét és harci készségét, hogy kellőképpen ellenállhassanak az imperialista hatalmak erős, technikailag jól felszerelt és jól felkészített hadseregeinek.

Nw

az imperializmus reakciós köreinek agresszivitása különösen megnőtt a nyolcvanas évek kezdete óta. az egyesült államok és más NATO-országok intenzív katonai előkészületeket tesznek, s ezek a szocialista közösség országai ellen irányulnak. a militarizálás fokozatosan kiterjed a tőkés rendszer minden területére. növekszenek a katonai kiadások, erősödik a fegyverkezési hajszája, különösen a nukleáris fegyverkezés. az egyesült államok politikájának legfőbb célja, hogy megbontsa a világban kialakult katonai hadászati egyensúlyt, és saját akarata szerint alakítsa a világ eseményeit.

az imperializmus militarista politikájával a szovjetunió és a többi szocialista ország saját békepolitikáját állítja szembe. ma már minden haladó gondolkodású ember számára nyilvánvaló, hogy ha nem lenne a szovjetunió békeprogramja s az a céltudatos tevékenység, amelyet az SZKP KB és a szovjet kormány ennek megvalósítása érdekében folytat, akkor még robbanásveszélyesebb helyzet jött volna létre a világon. /folyt./

fl-hj/dj éb

10.07 230283 2074

--

sk0028 4 230 mtik1030

usztyinov - pravda /2.rész/

a szovjetunió abból indul ki, hogy a béke megszilárdításának alapja a meglévő katonai hadászati egyensúly megőrzése, a katonai szemben állás következetes enyhítése, a fegyverzetek és a fegyveres erők számának csökkentése úgy, hogy közben érvényesüljön a felek egyenlőségének és egyenlő biztonságának elve. ebben nemcsak a szovjetunió és más szocialista országok érdekeltek, hanem ugyanilyen mértékben az egyesült államok és más NATO-országok népei, a világ valamennyi országának népei.

senki se higgye azonban, hogy a szovjetunió aktív és határozott harca a békéért és a nemzetközi biztonságért a gyengeség jele - hangsúlyozza cikkében Dmitrij usztyinov. - a szovjet gazdaság, tudomány és technika jelenlegi fejlettségi szintje maradéktalanul lehetővé teszi a legbonyolultabb katonai, műszaki feladatok megoldását. a szovjetunió képes arra, hogy létrehozzon bármilyen fegyverfajtát, legyen az MX-rakéta, robotrepülőgép, vagy más harci eszköz. a szovjetunió azonban már többször kijelentette, hogy nem a katonai-műszaki versengés útját akarja járni. nem akarunk fölényre jutni sem a nukleáris, sem a hagyományos fegyverzetek terén, mivel ez veszélyezteti a béke ügyét.

Nw

1983.02.23.

a béke és az enyhülés iránti vágyát bizonyítva a szovjetunió már eddig is több jelentős egyoldalu kezdeményezést tett. ezek közül az egyik legfontosabb az a kötelezettségvállalása, hogy nem alkalmazza elsőként a nukleáris fegyvert. a sor most az egyesült államokon és a többi nato-országon van. tettekkel kell bebizonyítaniuk, hogy komoly a megállapodás elérésére szavakban kinyilvánított óhajuk.

sajnos a szovjetunió békekezdeményezéseire az egyesült államok és a nato mindeddig nem adott kedvező választ. ezért olyan benyomás alakul ki, hogy makacsul kitarva egyoldalú, csupán az egyesült államok számára előnyös és számunkra eleve elfogadhatatlan javaslataik mellett, szándékosan viszik zsákutcába a genfben és bécsben folyó tárgyalásokat. az a szándékuk, hogy a szovjetuniót hajthatatlansággal, a megállapodási készség hiányával vádolva félbeszakítsák ezeket a tárgyalásokat, s ez év végén megkezdjék a közepes hatótávolságu amerikai nukleáris rakéták nyugat-európába telepítését. /folyt./

fl-hj/dj éb

10.11 230283 2237

--

sk0029 4 230 mtik1031

usztyinov - pravda /3.rész/

a harcias imperialista körök azonban ne reménykedjenek abban, hogy katonai fölényt érhetnek el a szovjetunióval szemben. ha a józan ésszel szemben és a népek akarata ellenére kihívást intéznek ellenünk, s az egyesült államok megkezdí közepes hatótávolságu rakétáinak telepítését nyugat-európában, akkor a szovjetunió képes lesz hatásosan és idejében választ adni erre az újabb fenyegetésre.

a napjainkban kialakult nemzetközi helyzetből az szkp és a szovjet állam azt a következtetést vonja le, hogy egyrészt meg kell sokszoroznia a békéért, a nukleáris katasztrófa elhárításáért tett erőfeszítéseit, másrészt állandóan erősítenie kell az ország védelmi képességét, a szovjet fegyveres erők katonai erejét, s továbbra is a lehető legéberebbnek kell lennie - állapítja meg cikkében a szovjetunió honvédelmi minisztere.

fl-hj/dj éb

10.12 230283 0885

Nm

--

1983.02.23.

sk0030 4 230 mtik1032

usztyinov - napiparancs

moszkva, 1983. február 23. /taszsz/ - a szovjet állam továbbra is következetesen megvalósítja a béke megszilárdítására, a népek függetlenséghez és társadalmi haladáshoz való jogának védelmére irányuló lenini külpolitikát - hangsúlyozza dmitrij usztyinov szovjet honvédelmi miniszter napiparancsa a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta fennállásának 65. évfordulója alkalmából. usztyinov rámutat, hogy az egyesült államok és szövetségesei imperialista körök hibájából a nemzetközi helyzet egyre feszültebbé válik, erősödik a háborus, elsősorban az atomháborus veszély.

ilyen körülmények között - hangzik a napiparancsban - a szovjetunió kommunista pártja meghozza a szükséges intézkedéseket az ország biztonságának szavatolására, a szovjet emberek éberségének növelésére.

a szovjet fegyveres erők a varsói szerződés tagállamai hadseregeivel egységes harci szövetségben teljesítik hazafias és internacionalista kötelezettségeiket - hangsúlyozza napiparancs.

sm rg lb fn

10.19 230283 1035

--

sk0031 4 230 mtik1033

angolai nemzetgyűlés

luanda, 1983. február 23. /mti-taszsz/ - az angolában előállt bonyolult és továbbra is feszült katonai-politikai helyzetet ismertette a népi gyűlés /parlament/ hatodik ülészakát megnyitó beszédében josé eduardo dos santos, az mpla-munkapárt elnöke, angola államfője.

a helyzetet a meg-megújuló dél-afrikai támadások, cunene tartomány részleges megszállása, angola-ellenes bandák tevékenysége, valamint a tőkés világ gazdasági válságának kihatásai jellemzik. e viszonyok között angola külpolitikája arra irányul, hogy az összes országgal fejlessze a baráti, kölcsönösen előnyös és egyenjogú kapcsolatokat, afrika déli részén létrejőjön a tartós béke, s életbe lépjen az ensz biztonsági tanácsának namibiáról szóló, 435. számú határozata.

Nm

kül

- 26 -

1983.02.23.

angola célja a déli határ békéjének és a belső stabilitásnak a megteremtése, a társadalmi-gazdasági fejlődés és a szocialista építés kedvező feltételeinek szavatolása. e célok megvalósításához egyszerre szükség van diplomáciai erőfeszítésekre és fegyveres harcra-hangsúlyozta dos santos elnök.

ta lb fn

10.49 230283 1097

--

sk0032 4 230 mtik1034

prágai magyar hangverseny

prága, 1983. február 23. /mti/ - horváth eszter, a budapesti állami operaház liszt-dijas magánénekesa ária- és dalestet adott prágában, a magyar kulturális központ székházában. a hangverseny műsora kodály, mozart, purcell, schumann és richard strauss szerzeményeiből állt. az énekesnő, aki rendszeresen vendégszerepel csehszlovákia operaszínpadain, e fellépésével is nagy sikert aratott.

/magyar

sn/so éb

10.52 230283 0444

--

sk0033 4 230 mtik1035

kőbe vésett költemény

magelang, indonézia, 1983. február 23. /reuter/ - suharto indonéz elnök szerdán hivatalosan megnyitotta a java-szigeti borobudur újjáépített buddhista szentélyét. a világhírű műemléket tíz évi aprólékos munkával állították helyre.

az átadási ünnepségen jelen volt amadou-mahtar m, bow, az ENSZ nevelésügyi, tudományos és kulturális szervezetének /unesco/ főigazgatója, valamint 26 ország és több magán szervezet képviselője. a szentélyt az unesco és más szervezetek támogatásával építették újjá.

Nw

- 27 -

1983.02.23.

az i.sz. 800 körül épült szentély lényegében lépcsős piramis, öt négyszögletű és három kör alakú terasszal, valamint egy harang alakú sztupával, vagyis buddha-emlékdombbal. a tüzhányókkal körülvett, uja növényzetű fensíkon álló építményt egy unesco-kiadvány „kőbe vésett költeménynek”, nevezte.

a helyreállítás során több mint egymillió építőkövet kellett megmozgatni, számítógéppel katalogizálni, majd újra helyére tenni. a régi kövekből gyakorlatilag újraépítették a szentélyt. erre azért volt szükség, mert betonlapzatot kellett fektetni az építmény alá.

a munkálatok költsége 24 millió dollárra rugott, ebből 6,5 millió volt a külföldi adomány.

kf lb fn

10.54 230283 1221

--

sk0034 4 230 mtik1036

puccs-évforduló

madrid, 1983. február 23. /mti/ - szerda hajnalban megnyitott spanyolország három katonai börtönének kapuja: szabadlábra helyeztek hat katonatisztet és egy civilt. mindannyiukat is - szerdán két éve kiobbant-katonai puccskísérlet miatt ítélték el kétévi szabadságvesztésre. büntetésük letelt, de mivel az ítélet még csak első fokon hangzott el, csak feltételesen kerültek szabadlábra.

a hatalomátvételi kísérlet legemlékezetesebb akciója a parlament elfoglalása volt, amelynek során az antonio tejero alezredes vezette csendőrkülönítmény 18 órára tuszul ejtette a képviselőket. a szerdai spanyol lapok többsége ezt idézi: első oldalukon a világsajtót bejáró híres képet hozzák, amelyen tejero pisztollyal a kezében „a falhoz állítja a spanyol demokráciát,,.

az évforduló kapcsán felerősödtek azok a hangok, amelyek a további puccsvesztély előtt a menedéket a nato védőszárnyai alatt vélik megtalálni. abel barahona vezérőrnagy, a stratégiai tanulmányok intézetének vezetője rádiónyilatkozatában egyértelműen fogalmazott: „a puccskísérlet bebizonyította, hogy spanyolország nem maradhat kívül a nato katonai szervezetén,, az állambiztonsági igazgatóság minap nyilvánosságra hozott közleménye pedig figyelmeztet: „nem szabad lebecsülni azokat az erőket, amelyek meg akarják dönteni a spanyolországban fennálló rendet,,.

Nw

a négy hónapja hatalmon lévő szocialisták továbbra is feltűnően ügyelnek arra, nehogy megbomoljék a kormányzat és a hadsereg közötti kényes egyensúly. eddig egyetlen olyan érdemleges intézkedést sem hoztak, amely a beígért hadsereg-reformot szolgálná. a kabinet az örökségül kapott puccsperrel sem tud mit kezdeni, s ezért elodázza a másodfoku ítélet meghozatalát is.

ky/so ta éb

11.26 230283 1754

--

sk0035 4 230 mtik1037

usa-izrael-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. február 23. /mti/ - a bejruti kormány még nem reagált arra a tel-avivban elutasított washingtoni ajánlatra, hogy az egyesült államok hajlandó garantálni izrael libanoni határának biztonságát, de a sajtó annak jeleként értelmezte reagan beszédét, hogy az amerikai kormány „kész elősegíteni az izraeli és más külföldi erők kivonását,,.

a konzervatív al-anvar szerint reagan ajánlata azt bizonyítja, hogy az egyesült államok hajlandó katonai erőket állomásoztatni libanon területén. a libanoni álláspontot illetően a bejruti lap megállapítja: „az az igazság, hogy libanon az egyetlen ország a közel-keleten, amely egyértelműen üdvözlí az amerikai erők jelenlétét, míg a többi arab állam akarja ugyan az amerikai védelmet, de visszariad az amerikai katonai jelenléttől.,,

bejruti politikai körökben tartja magát a vélemény, hogy amin gemajel elnök amerikai védernyő alá kívánja helyezni libanont. tudni vélik azt is, hogy amerikai haditengerészeti támaszpont létesítését tervezik a földközi-tenger libanoni pártszakaszán, és állítólag a bejruttól 20 kilométerre levő damurt szemelték ki erre a célra.

a Lorient-le jour című bejruti lap értesülése szerint izrael öt katonai megfigyelő-állomás létesítését tervezi a dél-libanonban igényelt „biztonsági övezetben,,. a katonai támaszpontokat kfarmeski, tyr, szidon, nabatije és dzsezzin térségében akarják kiépíteni. minthogy libanon ellenzi az izraeli katonai jelenlét minden formáját, bejruti sajtóértesülések szerint valószínű, hogy a szóban forgó megfigyelő-állomások kezelését amerikai személyzetre bizzák.

de

a sziriai baath párt vezetősége keddi nyilatkozatában leszögezte, hogy „egyetlen sziriai katona sem marad libanonban, amint libanon visszanyeri szabadságát és küzi területéről a betolakodókat,,. a nyilatkozat nyomatékosan hozzáteszi: „sziria nemzetbiztonsága szorosan összekapcsolódik libanon biztonságával és sziria nem engedi meg, hogy olyan biztonsági intézkedéseket fogjanatosítsanak libanon területén, amelyek a jövőben veszélyeztethetik a mi nemzetbiztonságunkat.,,

szerdán délután bejrutba várják philip habib amerikai megbízottat, aki tíz napon át izraelben folytatott tárgyalásokat a libanoni válság rendezéséről. libanoni vezető körökben az ő titkos tárgyalásaitól remélik az egyhelyben topogó izraeli-libanoni egyezkedést megmentő „végleges megoldást,,.

bz/so éb

12.09 230283 2465

--

sk0036 4 230 mtik1038

kambodzsa - thaiföld

phnom penh, 1983. február 23. /taszsz/ - február 11. és 17. között a thaiföldi légierő repülőgépei több ízben megsértették kambodzsa légterét, a thaiföldi haditengerészet egységei pedig behatoltak az ország területi vizeire - közölte az spk kambodzsai hírügynökség.

ugyanebben az időszakban a thaiföldi tüzérség mintegy negyven alkalommal nyitott tüzet kambodzsa határmenti körzeteire, anyagi károkat okozva a lakosságnak.

kf ng

12.27 230283 0477

de

--

sk0037 4 300 mtik1039

világkonferencia-előkészítő bizottság

tokió, 1983. február 23. /mti/ - tokióban megalakult az atom- és hidrogénbomba elleni, idén rendezendő világkonferencia előkészítő bizottsága. a japán békeszervezetek által kezdeményezett nagyszabású találkozóra augusztus 1. és 9 között kerül sor.

a szerdán ismertté vált program szerint a tanácskozások színhelye a főváros lesz, míg hirosimában és nagaszakiban, a két atombomba-sújtotta városban számos nagygyűlésre kerül sor.

a konferenciát előkészítő bizottság tokióban közzétett felhívásában szót emelt a nukleáris fegyverek minden fajtája ellen. a kormánytól határozottan követelte a japán békealkotmány valamint az antinukleáris alapelvek tiszteletben tartását. ezek - mint ismeretes - kimondják, hogy japán nem gyárt, nem tárol és nem hoz be nukleáris fegyvert. a bizottság felszólította az ország népét: indítson mozgalmat azért, hogy a csendes-óceán térségét, japánnal a központban, nyilvánítsák nukleáris fegyverektől mentes övezetté.

pl/dj éb

12.38 230283 1026

-.-

sk0038 4 230 mtik1040

andropov-cikk - kommunyiszt /1. rész/

moszkva, 1983. február 23. /mti/ - marx halálának 100. évfordulója alkalmából a kommunyiszt, az szkp kb elméleti folyóirata márciusi számában jurij andropov cikkét közli. az szkp kb főtitkára „marx károly tanítása és a szocialista építőmunka néhány kérdése a szovjetunióban”, című cikkében megállapítja, hogy ma még szélesebben és mélyebben tárul fel a marx tanítások gazdasági tartalma, mint azok megszületése idején. más dolog ugyanis megérteni és elfogadni a szocializmus történelmi szükségszerűségének eszméjét, annak elméleti megfogalmazásában, s más dolog résztvevőnek, tanúnak lenni ezen eszmék megvalósításában.

a szocializmus létrejöttének történelmi útja nem mindenben úgy alakult, ahogyan azt forradalmi elméletünk megalapítói feltételezték. a szocializmus kezdetben csak egy, s ráadásul a gazdaságilag nem is legfejlettebb országban győzött. a burzsoázia és a reformizmus ideológusai még napjainkban is egész elméleteket

de

gyártanak megpróbálva bebizonyítani, hogy a szovjetunióban és más testvéri országokban létrehozott új társadalom nem felel meg annak a szocializmusképnek, amelyet marx látott maga előtt. arról értekeznek, hogy a valóság eltért az eszmétől, s közben tudatosan vagy akaratlanul szem előtt tévesztik, hogy tanítását kidolgozva marxot a legkevésbé sem valamiféle letisztult, problémamentes szocializmus elvont eszméi vezették.

marx szerint a kapitalizmust felváltó gazdasági-társadalmi rendszer alapja a termelőeszközök társadalmi tulajdona. a létező szocializmus történelmi tapasztalata azt mutatja, hogy a magántulajdonosi „enyémnek”, közösségi „mienkké”, változása nem következik be egyszerűen. a tulajdonviszonyok megváltoztatása nem egyszerűsíthető le arra az egyszerű aktusra, amelynek eredményeként az alapvető termelőeszközök társadalmi tulajdonba mennek át. két különböző dolog megszerezni a tulajdonosi jogokat, és valódi, okos, gondos tulajdonossá válni. a szocialista forradalmat végrehajtó nép csak hosszú idő alatt szokhatja meg új helyzetét, alkalmazkodhat gazdaságilag, politikailag, s - ha úgy tetszik - lélektanilag az új körülményekhez.

a kollektív tulajdonosi szemlélet kialakulásáról szólva nem feledkezhetünk meg arról, hogy ez egy hosszan tartó, bonyolult folyamat, amelyet nem lehet leegyszerűsíteni. az individualista szokások, az a törekvés, hogy mások, a társadalom kárára gyarapodják, egyesekben még a szocialista termelőviszonyok létrejötte után is megmarad, vagy ujratermelődik. /folyt./

fl-kr/so éb

13.53 230283 2538

-.-

sk0039 4 230 mtik1042

andropov-cikk - kommunyiszt /2. rész/

a szocializmus és a kommunista építés gyakorlata alapján ezt ma már jól tudjuk. de tudjuk azt is, hogy miként azt marx előre látta, ott, ahol a proletárforradalmak győztek, a termelőeszközök valamilyen formában létrejött társadalmi tulajdona a szocializmus létének alapjává, támaszává, előrehaladásának legfőbb forrásává vált. a szocialista tulajdon alapján nálunk hatalmas, tervszerűen fejlődő gazdaság jött létre, amely a legnagyobb és legbonyolultabb népgazdasági és társadalmi feladatok megoldását is lehetővé teszi. lehetőségeink természetesen nem realizálódnak önmaguktól. e téren is felmerülnek problémák és komoly nehézségek. ezek oka sokféle lehet,

de

de sohasem a létrejött és fölényét bebizonyító társadalmi, kollektív tulajdon. a népgazdaságunk különböző területein végzett normális munkát megzavaró hiányosságok jelentős része éppen a termelőeszközök szocialista tulajdonán alapuló gazdasági élet normáinak, követelményeinek figyelmen kívül hagyásából fakad./folyt./

fl/kr/so éb

14.13 230283 1044

-. -

sk0040 4 230 mtik1043

andropov-cikk - kommunyiszt /3. rész/

Legfőbb gondunk jelenleg a termelés, az egész gazdaság hatékonyságának növelése. e kérdés fontosságát mélyen átérzi a párt, a szovjet nép. ám ami a gyakorlati megoldást illeti, az nem megy olyan sikeresen, mint szükséges volna. ennek több oka is van. először is nem téveszthetjük szem elől, hogy a gazdasági mechanizmus, az irányítási formák és módszerek tökéletesítése és átalakítása érdekében végzett munkánk nem felel meg azoknak a követelményeknek, amelyeket a szovjet társadalom anyagi-műszaki, szociális és szellemi fejlettségi szintje támaszt vele szemben. ez a legfontosabb. érezzük olyan tényezők hatását is, mint a szükségesnél lényegesen kisebb mennyiségű mezőgazdasági termék előállítására az utóbbi négy évben, a fűtő-, az energetikai és a nyersanyagok kitermelésének egyre növekvő pénzügyi és anyagi ráfordításai az ország északi és keleti területein.

a termelőerők fejlődésének meggyorsításához a gazdasági élet megfelelő szervezeti formáira van szükség. át kell gondolnunk és következetesen végre kell hajtánunk azokat az intézkedéseket, amelyek felszabadíthatják a gazdaságunkban meglévő hatalmas alkotó erőket. ezeknek gondosan előkészített, realista intézkedéseknek kell lenniük, vagyis kidolgozásuknál mindig szem előtt kell tartani a szocialista gazdasági rend fejlődési törvényeit. e törvények objektív jellege megköveteli a lemondást minden olyan kísérletről, hogy a gazdaságot természetétől idegen módszerekkel irányítsuk.

ha megállapodtunk a szükséges intézkedésekben és elfogadtuk a megfelelő döntéseket, akkor megengedhetetlen, hogy félúton megálljunk a cselekvésben. mindazt, amit elhatároztunk, végre kell hajtani. ez pártunk lenini hagyománya, s nem mondhatunk le róla. /folyt./

fl/th éb

14.22 230283 1784

sk0041 4 230 mtik1044

andropov-cikk - kommunyiszt /4.rész/

a szocialista tulajdonon alapuló gazdaság fejlesztésében mindig a társadalom egészének érdekeit kell szem előtt tartani. ez azonban nem jelenti azt, hogy a szocializmus az általános érdekek nevében elnyomja, vagy figyelmen kívül hagyja az egyéni, helyi érdekeket, a különböző társadalmi csoportok sajátos szükségleteit. népgazdasági mechanizmusunk tökéletesítésének egyik legfontosabb feladata éppen az, hogy biztosítsuk ezeknek az érdekeknek pontos számbavételét, elérjük optimális összehangolásukat az össznépi érdekekkel, s ily módon mint mozgatóerőt használjuk fel őket a szovjet gazdaság fejlesztése, hatékonyságának növelése, a munkatermelékenység javítása, a szovjet állam gazdasági és védelmi erejének fokozása érdekében.

a szocialista népgazdaság hatékonyságát természetesen nemcsak gazdasági kritériumok alapján kell megítélni. társadalmi ismérveket is szem előtt kell tartani, figyelembe véve a társadalmi termelés végső célját, amely a szocializmusban marx megfogalmazása szerint a dolgozók jólétének biztosítása, a személyiség sokoldalú fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtése.

bármilyen sokrétűek legyenek is a szovjet gazdaság előtt álló feladatok, megvalósításuknak egyetlen célt kell szolgálnia: azt, hogy javuljanak a dolgozók életkörülményei, létrejőjenek a szellemi és kulturális élet, a társadalmi aktivitás még szélesebb kibontakozásának, felvirágzásának anyagi feltételei. e téren nagyon sok függ attól, miként közelítjük meg a termelés racionalizálásának, intenzívebbé tételének kérdését. más szóval nálunk nem a dolgozók kárára, hanem éppen az ő érdekeik javára kell megoldani a gazdaság hatékonyságának növelését. /folyt./

fl-hj/th éb

14.23 230283 1734

ll

-. -

sk0042 4 230 mtik1045

andropov cikk - kommunyiszt /5. rész/

mindez nem egyszerűsíti le munkánkat, de lehetővé teszi, hogy az egész szovjet nép kimeríthetetlen erejére, tudására, alkotó energiájára támaszkodva végezzük el.

a szocializmus nem kész formában születik meg, a tulajdonviszonyokban bekövetkezett változás önmagában még nem szünteti meg az emberi együttélés évszázadok alatt felhalmozódott valamennyi negatív vonását. egy ilyen változás nélkül azonban minden szocializmus-modell bármilyen vonzó formában fogalmazzák is meg, élettelen, csupán kidolgozóinak elképzelésében létezik, a marxizmusnak ez napjainkban is érvényes alapigazsága.

a marxizmus ugynevezett alapigazságaival azonban nagyon óvatosan kell bánni, mert meg nem értésüket, vagy figyelmen kívül hagyásukat az élet kegyetlenül megbünteti. sok munka, sőt hiba árán sikerült csak teljes mértékben felismerni marx elosztásra vonatkozó nézeteinek jelentőségét, a mindenki képességei szerint és mindenkinek munkája szerint elv hatalmas politikai súlyát ma már a gyakorlat, a szocialista országok tapasztalata alapján is meg tudjuk ítélni, az elosztási viszonyok ugyanis közvetve, vagy közvetlenül mindenkinek az érdekeit érintik. e viszonyok jellege az egyik legfontosabb mutatója annak, milyen fejlettségi szintre jutott a társadalmi egyenlőség. minden olyan kísérlet, hogy pusztán akarati úton magasabbra helyezzük ezt a lehetséges fejlettségi szintet s előre fussunk a kommunista elosztási formák felé, nem kívánatos jelenségeket szülhet és szül.

mára egyértelműen bebizonyosodott, hogy nem hagyható figyelmen kívül a gyorsütemű munkatermelékenység-növelés objektív gazdasági követelménye. ha a munkabérek nem ezzel a döntő tényezővel összhangban emelkednek, az eleinte kedvezőnek tűnő következményekkel járhat ugyan, de végül elkerülhetetlenül negatívan befolyásolja az egész gazdasági életet. olyan igényeket szülhet például, amelyeket a termelés adott szintjén nem lehet kielégíteni, akadályozza egyes cikkek hiányának megszüntetését, ezzel jogos elégedetlenséget keltve a dolgozóknak. /folyt./

fl/hj/so már

14.24 230283 2094

ll

-.-

sk0043 4 230 mtik1046

andropov-cikk - kommunyiszt /6. rész/

a teljes társadalmi egyenlőség nem jön létre egyszerre a maga befejezett formájában. a társadalom meglehetősen hosszú idő alatt, nehézségek árán, hatalmas erőfeszítésekkel jut el hozzá. eléréséhez szükség van arra, hogy a termelőerők a kommunizmus anyagi-műszaki bázisának szintjére jussanak. a társadalmi egyenlőséghez szükséges hogy minden dolgozó fejlett tudattal rendelkezzen, kulturált és szakmailag hozzáértő legyen, értelmesen tudjon élni a szocializmus javaival.

míg ezek a feltételek létre nem jönnek, addig a pártnak, a szocialista társadalmat irányítva a legszigorúbban ellenőriznie kell az elosztási viszonyokat, a végzett munkát és a szükségletek alakulását. az szkp szakadatlanul gondoskodik arról, hogy a szocialista elosztás marx által kidolgozott elve mindenhol maradéktalanul érvényesüljön. ahol ezt az elvet megsértik, ott nem becsületes munkával szerzett jövedelmek keletkeznek, megjelennek a másokon, a becsületes dolgozók munkáján élőködők. ezt nem szabad eltűrni.

a munka, és csakis a munka, annak valós eredményei, s nem valamiféle szubjektív kívánság, vagy egyéni jóindulat szabhatja meg valamennyi állampolgár életszínvonalát. ez a megközelítés tökéletes összhangban van a szocialista elosztásra vonatkozó marxi nézetek szellemével és tartalmával.

nálunk már hosszú ideje létrejött a munka anyagi és erkölcsi ösztönzésének rendszere. ez jól szolgálta és szolgálja a szocializmusért és kommunizmusért vívott harc ügyét. napjainkban azonban mind a rendszer, mind annak egyes formái, s azok alkalmazási módja nyilvánvalóan további tökéletesítésre szorul. nemcsak arra van szükség, hogy a jó munkát kellőképpen honorálják és megfelelő társadalmi elismerésben részesítsék, hanem arra is, hogy az anyagi és erkölcsi ösztönzés gyakorlata szoros összhangban a példamutató munkaszervezéssel táplálja és fejlessze az emberekben a hasznosság érzését, azt a tudatukat, hogy szükség van arra, amit végeznek. mindenkinek éreznie kell, hogy a közösség, a társadalom ügye egyben az ő ügye is, mert ennek a tudatnak nagyobb mozgósító és fegyelmező ereje van, mint bármilyen jelszónak, vagy felhívásnak.

fl/hj/so már

14.30 230283 2204

ll

-.-

sk0044 4 230 mtik1047

andropov-cikk - kommunyiszt /7.rész/

országunkban, mint mindenhol, ahol a hatalom a munkásosztály, a dolgozók birtokába került, ez egyben a demokrácia győzelmét is jelentette a szó legigazibb, legpontosabb értelmében, a dolgozók olyan emberi és szabadságjogok birtokába jutottak, amelyeket a kapitalizmus mindig megtagadott és megtagad tőlük, ha nem is formálisan, de azok lényegét tekintve, a szovjet demokrácia amely a belső és külföldi ellenforradalmi erők elkeseredett ellenállásába ütközött, becsületesen lépett színpadra, nem titkolta el osztályjellegét, nem riadt vissza attól, hogy törvényesítse a dolgozó emberek privilégiumait a kizsákmányoló osztályoknak az új hatalom ellen harcoló képviselőivel szemben. Lényegét tekintve ez olyan demokrácia és olyan is marad mindig, amely a legszélesebbkörű jogokat biztosítja a dolgozók számára, megvédelmezi azok érdekeit és kész megrendszábellyozni azokat, akik szembeszállnak a nép szocialista vívmányaival.

az új társadalom építése során a szocialista demokrácia tartalmában gazdagabbá válik, megszűnnek a történelmileg önmagukat túlélt korlátozások és változatosabbak lesznek a néphatalom érvényesítésének formái, ez a folyamat elválaszthatatlan a minőségileg szintén változó szocialista államiság fejlődésétől.

nem idealizáljuk azt, amit országunkban e téren elértünk, vagy most teszünk, a szovjet demokráciának voltak, vannak és fellehetően lesznek növekedési nehézségei, ezek a társadalom adott anyagi lehetőségeiből, a tömegek tudatának, politikai kulturájának fejlettségei szintjéből és abból fakadnak, hogy társadalmunk nem üvegházi körülmények között, a minket körülvevő ellenséges világtól elszigetelve fejlődik, hanem az imperializmus által kezdett lélektani háború körülményei között, demokráciánk tökéletesítése megköveteli, hogy megszabaduljunk a bürokratikus módszerektől, a formalizmustól, mindentől, ami elnyomja a tömegek kezdeményező készségét és megbéklyózza az alkotó gondolkodást, az ilyen jelenségekkel eddig is harcba szálltunk, s a jövőben még nagyobb energiával és kitartással küzdünk ellenük. /folyt./

... fl/hj/th már

14.39 230283 2119

le

-.-

sk0045 4 230 mtik1048

andropov-cikk - kommunyiszt - /8.rész/

élénkíteni kell és jobban fel kell használni a helyi kezdeményezést, szervezesebben be kell kapcsolni minden dolgozó kollektívát a közös állami ügyek végzésébe, az utóbbi években jelentősen megnőtt a helyi tanácsok jogköre a fennhatóságuk alá tartozó területen működő üzemek, intézmények munkájának irányításában, természetesen mélységesen idegen tőlünk az öngazgatásnak olyan értelmezése, amely elválasztja egymástól a demokráciát és a fegyelmet, a jogokat és a kötelelességeket, a társadalmi élet szervezésének kipróbált elve a demokratikus centralizmus, amely lehetővé teszi, hogy sikeresen összehangoljuk a tömegek szabad alkotó munkáját a tudományos alapokon nyugvó irányítás, tervezés és vezetés egységes rendszerének előnyeivel.

a szocialista rend a társadalmi haladás fő mozgatóerejévé teszi a dolgozók jogainak és kötelezettségeinek egyidejű érvényesítését, ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy nem érvényesülnek az egyes ember érdekei is, alkotmányunk széleskörű jogokat és szabadságot biztosít a szovjet állampolgároknak, ugyanakkor azonban hangsúlyozza a társadalmi érdekek elsőbbségét.

sajnos, még mindig vannak olyan emberek, akik önző érdekeiket megpróbálják szembeállítani a társadalommal, annak más tagjaival, szükség van tehát az emberek nevelésére, sőt néha egyesek átnevelésére, a szocialista jogrend és közösségi életünk normái elleni támadásokkal szemben vívott harcra, és ez nem az emberi jogok lábba tiprása, amiről oly képmutatón szónokol a polgári propaganda, hanem a legigazibb humanizmus és demokratizmus, a többség akaratával valamennyi dolgozó érdekével összhangban álló irányítás. /folyt./

... fl-hj/dj már

14.44 230283 1699

le

-.-

sk0046 4 230 mtik1049

je csien-jing

peking, 1983. február 23. /mti/ - a kínai külügyminisztérium szerdán - újságírók kérdésére válaszolva - megerősítette, hogy je csien-jing marsall, a kínai országos népi gyűlés állandó bizottságának elnöke nem kívánja jelöltetni magát az új összetételű kínai parlamentbe, a 6. országos népi gyűlésbe. je csien-jing ilyen értelmű javaslatot terjeszt majd az ongy állandó bizottsága elé. ennek folytán, hangzott a külügyminisztériumi tájékoztatás, je csien-jing nem fogja többé betölteni az ongy állandó bizottságának elnöki tisztét sem. „je csien-jing hajlott kora és gyenge fizikai állapota miatt peng csen, az állandó bizottság elnökhelyettese /a kkp kb pb tagja/ végzi az elnök munkájának tekintélyes részét,, - közölte a külügyminisztérium.

je csien-jing visszavonulásáról először hu jao-pang, a kkp kb főtitkára tett említést vasárnap vuhanban, egy japán szakszervezeti küldöttség előtt.

nc/th ng

14.46 230283 0942

-.-

sk0047 4 230 mtik1050

Libanon - palesztinok

bejrut, 1983. február 23. /mti/ - a megszállt dél-libanonban folyó palesztinellenes kampány keretében ismét többszáz palesztin menekültet szólítottak fel arra, hogy 48 órán belül hagyják el lakóhelyüket, költözzenek be a tavalyi háboruban lerombolt menekülttáborokba, mert ellenkező esetben végeznek velük. a fenyegető röpcédulákat a „libanoni egység,, fedőnevű szervezet terjeszti a szidon környéki településeken.

a palesztinai felszabadítási szervezet képviselői egyrészt a falangista párt fegyvereseit, másrészt haddad őrnagy dél-libanoni bandáit teszik felelőssé a palesztinellenes terrorért, amely az utóbbi hetekben 16 palesztin menekült életébe került. a jobboldali terroristák semmit sem tehetnek dél-libanonban az izraeli megszállók jóváhagyása, ösztönzése nélkül.

M

nem hivatalos adatok szerint a múlt év szeptembere óta 30 ezer palesztin menekültet üldöztek el bejrutból és dél-libanonból a szíriai-palesztin ellenőrzés alatt álló területekre, illetve különböző arab országokba. feltevések szerint többen is eltávoztak volna, ha bármely országban befogadnák őket.

a dél-libanoni nabatije lakói kedden felgyújtottak egy üresen parkoló izraeli autóbust.

bz/th ng

14.51 230283 1233

-.-

sk0048 4 230 mtik1051

andropov-cikk - kommunyiszt /9. rész/

a szovjet párt és a nép előtt hatalmas feladatok állnak a xx. század utolsó évtizedeiben. ezeket összességükben úgy lehet nevezni: a fejlett szocializmus tökéletesítése. ahogy ez a folyamat előre halad, úgy valósul meg az átmenet a kommunizmusba. országunk ma ennek a hosszú, történelmi korszaknak az elején áll, s e korszaknak természetesen meglesznek a maga szakaszai, fejlettségi szintjei. hogy milyen hosszan fog tartani, milyen konkrét megvalósulási formákat ölt, azt a tapasztalat, a gyakorlat mutatja majd meg.

napjainkban helyesen cselekszik az, aki feltéve magának a kérdést, hogy „mi a szocializmus?,, - válaszáért elsősorban marx, engels és lenin munkáihoz fordul. ez azonban önmagában nem elegendő. a szocializmus lényegét nem lehet megérteni a szovjetunió és más testvéri országok népei gazdag tapasztalatainak figyelembevételével. ezek a tapasztalatok megmutatják, hogy milyen bonyolultak a szocialista alkotás során felvetődő problémák. de arról is tanuskodnak, hogy a társadalmi lét legbonyolultabb kérdéseinek megoldására csupán a szocializmus képes.

a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet szakaszának befejeződésével, az új szocialista életmód megszilárdításával megszűnnek a társadalmon belüli, az osztálytagozódáson alapuló legsúlyosabb összeütközések. e következtetésnek azonban semmi köze ahhoz a leegyszerűsített, politikailag naiv elképzeléshez, hogy a szocializmus mentesít minden ellentmondástól, az élet minden gondjától. vannak ellentmondásaink és nehézségeink. aki azt hiszi, hogy lehetséges más fejlődési út is, az eltávolodik a megbízható, bár néha zord realitásoktól. a társadalom kibékíthetetlen ellentéteinek megszűnése nem jelenti azt, hogy a nem antagonisztikus

cd

ellentmondásokkal nem kell számolnunk és a politikában figyelmen kívül hagyhatjuk őket. az élet arra int, hogy a meglévő ellentmondások lebecsülése súlyos összeütközések forrásává válhat. /folyt./

fl/hj/so már

14.53 230283 1994

--

sk0049 4 230 mtik1052

egyesült államok - iaea

washington, 1983. február 23. /mti-upi/ - az egyesült államok hamarosan ismét részt vesz a nemzetközi atomenergia ügynökség /iaea/ munkájában, mivel a nemzetközi szervezet tevékenysége „többet nyom a latba mindenféle politikai ellenvetésnél,, - jelentette be kedden az amerikai külügyminisztérium.

reagan elnök úgy döntött, hogy rövidesen, a megfelelő időpontban ismét bekapcsolódunk a szervezet munkájába - hangoztatja a külügyminisztérium közleménye.

az egyesült államok tavaly szeptemberben függesztette fel részvételét az iaea munkájában arra hivatkozva, hogy a tagok többsége „méltánytalan megkülönböztetést alkalmaz izraellel szemben,, emlékeztet, hogy izrael 1980 nyarán - a nemzetközi jog előírásait felruga - lebombázta irak francia részvétellel épített kísérleti atomreaktorát. a reaktort irak alávetette az iaea ellenőrzésének, izrael viszont megtagadja saját, dimonában működő atomközpontjának nemzetközi ellenőrzését.

richard kennedy amerikai delegátus bécsben mindenesetre figyelmeztette a szervezetet, hogy „a munkájához nem tartozó politikai kérdések körüli viták és megosztottság az iaea hatékonyságát fenyegetik,,.

to tj ng
15.04 230283 1210

--

sk0050 4 230 mtik1053

andropov-cikk - kommuniszt - /10.rész/

az szkp hatalmas jelentőségét tulajdonít a marxizmus-leninizmus elmélete továbbfejlesztésének, mivel ezt az elmélet alkotó lényege is megköveteli. létfontosságú ez gyakorlati feladataink megoldása szempontjából is. egyre jobban érezzük például, hogy szükség van a szocializmus politikai gazdaságtana terén végzett komoly kutatásokra. az elméleti tevékenység számára óriási anyagot biztosítanak a testvéri szocialista országok sokszínű, egymással nem mindenben egyező tapasztalatai.

néha hallani olyan véleményt, hogy a társadalmi élet új jelenségei nem illeszthetők be pontosan a marxizmus-leninizmus koncepciójába, hogy a marxizmus-leninizmus válságot él át s a nyugati szociológiából, filozófiából, vagy politikatudományból merített eszmékkel kell új életre kelteni. természetesen szó sincs a marxizmus válságáról, csupán arról, hogy egyes, magukat marxistának nevező teoretikusok nem képesek felemelkedni marx, engels és lenin elméletének szintjére, nem képesek tanításukat alkalmazni az egyes konkrét kérdések vizsgálatára során.

a világ társadalmi megújításának, a munkásosztály forradalmi céljai és eszmei megvalósításának útján nagy utat tettünk meg. újjáalakult a föld politikai térképe. a tudomány hatalmas eredményeket szült, lélegzetelállítóak a technika vívmányai. az emberiség ezzel együtt sok új, köztük igen bonyolult gondtal találta magát szemben. megalapozottak azok a gondok, amelyek a globális nyersanyag-energetikai, élemezési és ökológiai problémákhoz fűződnek. a népeket ma leginkább nyugtalanító gond - hogyan őrizhető meg a béke, miként hárítható el a termionukleáris katasztrófa. nemzetközi téren nincs ennél fontosabb feladat pártunk, a szovjet állam s a világ valamennyi népe számára.

elgázodni e bonyolult mai világban, megszervezni és irányítani a munkásosztály és minden dolgozó forradalmi jellegű társadalmi-történelmi alkotó munkáját - ez az a hatalmas feladat, amelynek megoldásán a marxista-leninista elmélet dolgozik, s amelynek megoldásáért az emberiség haladását szolgáló harc folyik. - állapítja meg végül cikkében jurij andropov, az szkp kb főtitkára.

fl-hj/dj már

15.05 230283 2181

--

1983.02.23.

sk0051 4 230 mtik1054

spanyol-szovjet

madrid, 1983. február 23. /mti/ - „a spanyol kormány bővíteni kívánja kapcsolatait a szovjetunióval. elsősorban gazdasági, kereskedelmi téren kívánkozik nagyobb lehetőség a kölcsönös előnyökön alapuló együttműködésre,, - jelentette ki a spanyol kormány szóvivője.

az europa press hírügynökségnek adott nyilatkozatában a szóvivő utalt arra, hogy a nyugat-európai országok nagy többsége normális viszonyt tart fenn a szovjetunióval. „semmi sem indokolja, hogy spanyolország elszigetelje magát,, - mondotta. a spanyol kormány az 1979-ben megkötött árucserforgalmi egyezmény felújítását, kibővítését látja célszerűnek. néhány területen, így például a kereskedelmi hajózás és a halászat terén az együttműködés intenzívebbé tétele mindkét ország számára hasznos lenne.

a hír napvilágra kerülése után a jobboldal azonnal támadásba lendült. az el alcazar című madridi napilap első oldalán, négy hasábos címben „a szovjetunió csatlósának,, nevezi a szocialista kormányt, a témával foglalkozó belső cikkében pedig „a szocialista internacionálé kommunista összeesküvésére,, hívja fel a figyelmet.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

megbízható forrásból származó értesülések szerint a spanyol kormány a szovjetunióval való kapcsolatok fejlesztésére irányuló szándékának kinyilvánításával egyidőben úgy intézkedett, hogy felülvizsgálják a a spanyolországban dolgozó szovjet állampolgárok létszámát és státusát. valószínűleg sor kerül - egyebek között - a kanári szigeteken „sovhispan,, néven működő közös vállalat szovjet személyzetének csökkentésére is. a téma ismerője szerint az intézkedésnek elsősorban a jobboldal támadását ellensúlyozni hivatott, propagandisztikus szerepet szánnak.

ky/th ng

15.22 230283 1799

--

1983.02.23.

sk0052 1 230 mtik1055 /javítás a mtik 1040-re/

andropov

mai mtik 1040 sz. hírünk /andropov-1.rész/ 1.bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

....mélyebben táruul fel a marxi

tanítások g a z d a g tartalma...stb.

az andropov-cikk 6. folytatása /mtik 1046/ végén /folyt./ irandó.

áe

15.50 230283 0264

--

sk0053 4 230 mtik1056

spanyol - puccs évforduló - 2

madrid, 1983. február 23. /mti/ - a szerdai spanyol lapok kiemelt helyen foglalkoztak a két éve meghiusult puccskisérlettel. az évfordulón számos visszaemlékezés, elemzés látott napvilágot.

az el pais, a legnagyobb példányszámu madridi napilap „azok a februári napok,, című cikkében, a többi között ezt írta: „a spanyol nép talán sohasem tudja meg, kik voltak az f-23 értelmi szerzői. ez az eset a szégyen éjszakájaként vonul be a spanyol történelembe.,,

a diario-16 azt a véleményét hangoztatta, hogy „a zsenge spanyol demokráciát két évvel ezelőtti derékba akarták törni. fel akarták tartóztatni azt a folyamatot, amelyre tavaly októberben tízmillió állampolgár igennel szavazott .,,

a puccskisérletben való részvételért elítéltek letöltötték kétéves büntetésüket. a lapok képes beszámolókat közöltek az éjfél után feltételelesen szabadlábra helyezett hat kapitány és egy kereskedő fogadtatásáról. garcia carres kereskedőt, a szélsőjobboldali csoportok képviselői virágcsokorral köszöntötték és hősként ünnepelték.

ky/th már

16.01 230283 1103

ll

sk0054 4 230 mtik1058

tyihonov - szerdai program

athén, 1983. február 23. /taszsz/ - konsztantin karamanlisz görög köztársasági elnök szerdán athénban fogadta nyikolaj tyihonov szovjet miniszterelnököt, aki átadta neki a szovjet vezetés üdvözlését és jókívánságait. a baráti légkörben lefolyt találkozáson a felek egyetértettek abban, hogy kölcsönösen törekedni kell a két ország közötti hagyományosan jó kapcsolatok fejlesztésére és további elmélyítésére. mindkét fél aggodalmát fejezte ki a nemzetközi helyzet kiéleződése és a nemzetközi feszültség fokozódása miatt. hangsúlyozták annak a fontosságát, hogy csökkenjen a háborus veszély, és hogy a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítását célzó, hatékony intézkedések szülessenek.

nyikolaj tyihonov szerdán látogatást tett az athéni városházán, ahol dimitriosz beisz polgármester fogadta. a polgármester ünnepélyes keretek között átnyújtotta a szovjet vendégnek athén város aranyérmét. a látogatás után a szovjet küldöttség tagjai athén óvárosának nevezetességeivel ismerkedtek.

x x x x x x x

andreasz papandreu görög kormányfő egy athéni újságnak adott nyilatkozatában történelmi jelentőségűnek nevezte nyikolaj tyihonov görögországi látogatását. államaink viszonyában új korszak kezdődik. az egyenlőségen és a kölcsönös előnyökön nyugvó gazdasági kapcsolatok olyan szilárd alapot jelentenek, amelyekről kiindulva tovább erősödhetnek az országainkat egymáshoz fűző baráti szálak - hangsúlyozta a görög miniszterelnök az ethnosz című lapban megjelent nyilatkozatában.

tyihonov görögországi látogatása országunk szempontjából nagy jelentőségű. ezt nem csak a most véget ért megbeszélések eredményei támasztják alá, hanem a létrejött, elsősorban gazdasági jellegű megállapodások is - mondotta harilaosz florakis, a görög kommunista párt kb főtitkára kedden, miután találkozott nyikolaj tyihonovval, a szovjetunió kommunista pártja kb politikai bizottságának tagjával, a minisztertanács elnökével.

florakisz szerint a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlődése hozzájárulhat ahhoz, hogy görögországban csökkenjen a munkanélküliség.

sl ku ng
16.32 230283 2129

All

--

sk0055 4 230 mtik1059

arensz

kairó, 1983. február 23. /mti/ - az izraeli parlament, a knesszet, szerdán jóváhagyta mose arensz eddigi washingtoni nagykövet hadügyminiszterré történt kinevezését. a 120 tagú törvényhozásban a begin-féle, jobboldali herut párthoz tartozó arensz megbízatását 61:51 arányban fogadták el.

arensz - még az amerikai sajtónak - előzőleg azt mondta, hogy önmagát az izraeli „biztonsági érdekek realista és kissé konzervatív képviselőjének”, tartja, aki „izrael és hadserege érdekeinek elbírálásakor nem ismer majd engedményeket”, „ami elődjét, ariel saront illeti, arensz úgy véli, hogy együttműködésük zavartalan lesz, saronnak majd kikéri a tanácsait, de a kormány egykori erős embere nem szólhat bele érdemben a hadügyekbe.

arensz ötvenhét éves. eredeti foglalkozására nézve repülőmérnök. egy évvel ezelőtt nevezték ki washingtoni nagykövetnek. előzőleg a knesszet külügyi és biztonsági bizottságának elnöke volt.

pk/ht már

17.04 230283 0969

--

sk0056 4 230 mtik1060

askew

washington, 1983. február 23. /mti/ - négyre szaporodott szerdán a demokrata párti elnök-önjelöltek száma az egyesült államokban. cranston és hart szenátorok, valamint mondale volt alelnök után bejelentette elnökjelöltségi igényét reubin askew volt floridai kormányzó.

askew 1971-1979-ben volt kormányzó floridában, s programja lényegesen konzervatívabb az eddigieknél. bár a faji megkülönböztetést ellenzi, mind a fegyverkezés, mind a kelet-nyugati viszony, mind pedig a gazdaság problémáit illetően inkább reagan híveinek kínálna demokrata párti alternatívát. mivel tömegbázisa lényegében egyetlen déli államra szorítkozik, „benevezését”, az elnökjelöltek versenyébe egyelőre nem igazolják komoly esélyek.

Fi

a republikánusok részéről reagan elnök eddig nem nyilatkozott arról, kívánja-e újra jelöltetni magát 1984-ben. fehér házi források szerint a jelenleg 72 esztendőes elnök döntésére legkorábban júliusban kerülhet sor.

br/ge már
17.22 230283 0972

-.-

sk0057 4 230 mtik1061

végetért az indokinaï csucstalálkozó /1. rész/

dunai péter, az mti tudósítója jelenti:

hanói, 1983. február 23. /mti/ - az idén újabb vietnami csapatokat vonnak ki kambodzsából, - jelentették be a február 22-23-án vientianében megtartott első indokinaï csucstalálkozóról kiadott dokumentumban. az újabb egyoldalu gesztus annak bizonyítéka, hogy vietnam és a másik két indokinaï állam őszintén törekszik a térségben kialakult feszültség mérséklésére. a csucstalálkozó, amelyen le duan, heng samrin és kaysone phomvihane vezette vietnam, kambodzsza és a házigazda, laosz, küldöttségét, egyben hitet tett a három ország szolidaritásának továbbmélyítése mellett, a kettős feladat, a nemzetépítés és a honvédelem jegyében.

vientianében a csucstalálkozó végén két közleményt adtak ki, az első az indokinaï országok együttműködésével és külpolitikájával foglalkozik, a másik a vietnami csapatok kambodzsai tartózkodásának kérdéseit taglalja.

„a csucstalálkozó részvevői megvizsgálták a szolidaritás és a mindénooldalú együttműködés továbbfejlesztésének módjait, - huzza alá bevezetőjében az okmány, majd megállapítja, hogy „a kínai terjeszkedők és hegemónisták nem adták fel a három indokinaï állam elleni agresszív terveiket,„ ebből kiindulva a három ország elkötelezi magát:

1. a szolidaritás és együttműködés erősítése mellett a nemzetvédelemben és az országépítésben, hozzájárulva a délkelet-ázsiai béke és stabilitás megerősítéséhez, egyetlen más nemzet érdekeit meg nem sértve,

2. hogy folyamatosan erősíti az együttműködést a marxizmus-leninizmus és a proletár nemzetköziség alapján. a hármak közötti bármilyen vitát tárgyalásokkal, a függetlenség, szuverenitás, a területi sérthetatlenség, a belügyekbe való be nem avatkozás, az

fi

egyes népek és mindhárom ország törvényes érdekei figyelembevétele alapján old meg,

3. a két- vagy háromoldalu hosszútávú együttműködés és segítségnyújtás fejlesztése mellett, az egyenlőség, kölcsönös érdekek szem előtt tartásával. /folyt./

dp/ge már

17.33 230283 2049

-.-

sk0058 4 230 mtik1062

rövid hírek

sztambolics

belgrád, 1983. február 23. /mti/ - petar sztambolics, a jugoszláv államelnökség elnöke szerdán fogadta a hivatalos látogatáson belgrádban tartózkodó ali akbar velajati iráni külügyminisztert. a találkozáson megállapították, hogy adottak a feltételek a kétoldalu kapcsolatok átfogó fejlesztéséhez, különösen gazdasági téren. a nemzetközi kérdések áttekintésekor sztambolics és velajati kiemelt figyelmet fordított az el nem kötelezettek közelgő csucserkeztetésére.

ausztrál bozóttűz

canberra, 1983. február 23. /afp/ - az ausztráliai victoria állam tűzoltóságának szerdára sikerült teljesen megfékeznie azt a futótűzetet, amely a múlt hét óta pusztított ausztrália dél-keleti részén. a természeti katasztrófának 71 halálos áldozata van. hatalmas az anyagi kár. egész települések égtek le és felperzselődött közel félmillió hektár földterület.

harrier

london, 1983. február 23. /ap/ - lezuhant szerdán a brit légierő két „harrier,„ típusú vadászgépe anglia középső vidékén, peterborough közelében. a két pilótának sikerült katapultálnia.

kábitószers

stockholm, 1983. február 23. /ap/ - nemzetközi kábitószerszempész-hálózatot göngyölitett fel a svéd rendőrség. a hálózat legfontosabb láncszeme a libanoni légitársaság egyik

fi

kapitánya volt. több alkalommal egyensapkájába rejtve csempészett be tiszta heroint svédországba; alkalmanként ötszáz grammot, összesen 338 ezer dollár értékben. a rendőrség szóvivője kedden közölte, hogy tavaly október óta 28 személyt tartóztattak le az ügyben. a kapitányt nemrégiben őrizetbe vették az nszk-ban, mert hamis pénzt akart beváltani. a svéd hatóságok kérni fogják kiadatását.

sl ku mj

17.34 230283 1702

--

sk0059 4 230 mtik1063

gépeletérítés - vége

La valletta, 1983. február 23./ap/afp/upi/ - szerdán megadták magukat a máltai hatóságoknak a libiai légitársaság boeing 727-es utasszállító repülőgépének eltérítől. a gép vasárnap óta tuszként fogva tartott mintegy 160 utasa - köztük 30 gyermek és több állapotos nő - , valamint a személyzet visszanyerte szabadságát.

a gépeletérítők fegyvertelenül elhagyták a repülőgépet. dom mintoff máltai miniszterelnök előzőleg biztosította őket arról, hogy ha szabadon engedik tuszaikat és megadják magukat, akkor sem bírósági eljárást nem indítanak ellenük, sem a libiai hatóságoknak nem adják ki őket. a gépeletérítők máltáról bármely országba távozhatnak, amely hajlandó őket befogadni.

kzs fm mj

17.46 230283 0737

Fi

--

sk0060 4 230 mtik1064

véget ért az indokina-i csucstalálkozó /2.rész/

4. hogy az ellenség megosztó taktikájával szembeáll, hogy föllép a nagyhatalmi sovinizmus, szüklátó körű nacionalizmus mindenfajta megjelenésével szemben, táplálja a barátság, a különlegesen szoros kapcsolatok érzületét a három népben egymás iránt.

a vientiane-i találkozó résztvevői megállapodtak, hogy a csucstalálkozók összehívásáról a három ország évente kétszer megrendezendő külügyminiszteri konferenciáján, az együttműködés kérdéseiben illetékes állandó fórumon döntenek. gazdasági együttműködési bizottságot állítanak föl mindhárom országban a nemzetgazdasági tervek összehangolására, évi kétszeri ülészekkel, amikor a helyzet megengedi, további bizottságokat hívnak életre a kulturális, tudományos-műszaki, sport együttműködés elmélyítésére.

a vientiane-i dokumentum hitet tesz a szovjetunióval, a szocialista országokkal való együttműködés bővítése, a szocialista közösség megerősítése mellett.

az okmány a továbbiakban hangsúlyozza, mindhárom indokina-i ország nagy erőfeszítéseket tesz azért, hogy normalizálja kapcsolatait a kínai népköztársasággal a békés egymás mellett élés, a kínai, vietnami, laoszi és a kambodzsai nép érdekeinek figyelembevételére alapján.

a három ország megismételte délkelet-ázsiai szomszédaiikkal, az asean államaival való kapcsolatok rendezésének a szándékát, ismét kinyilvánítva tárgyalási készségüket, hogy mind kínával, mind az asean öt tagjával készek meg nem támadási szerződést kötni. javasolják, hogy a délkelet-ázsiai békéről és biztonságról hívjanak össze nemzetközi konferenciát.

„az egyenlőség, függetlenség, területi egység, a belügyekbe való beavatkozás elve alapján normalizálni óhajtjuk kapcsolatainkat az egyesült államokkal is „- huzza alá a dokumentum, amely köszönetét fejezi ki a szovjetunió, a szocialista országok, az el nem kötelezettek és más baráti államok támogatásáért, egyben sikraszáll a varsói szerződés politikai tanácskozó testülete prágai ülésén előterjesztett békejavaslatok megvalósításáért.

Fi

a vietnami csapatok, önkéntesek kambodzsai tartózkodása kapcsán az okmány hangoztatja, hogy amint megszűnik a külső veszély és fenyegetés, s a polpotisták és más khmer reakciók thaiföldön keresztül történő támogatása, minden vietnami katona kivonul kambodzsából./folyt./

dp/hi már

18.03 230283 2354

--

sk0061 4 230 mtik1065

végetért az indokinaai csucstalálkozó /3.rész/

minden évben - természetesen a kambodzsai nk biztonságát megfontolva - újabb és újabb vietnami csapatkontingenst vonnak ki kambodzsából, így az idén folytatják a tavaly megkezdett csapatvisszavonást. a kambodzsai népköztársaság kormánya megerősíti szándékát, hogy független, békés és el nem kötelezett országot épít, egyben ismét kinyilvánítja: mindazok a kambodzsaiak, akik ma még a polpotisták és más reakciók soraiban vannak, vissztérhetnek az országba, állampolgári jogokat kapnak, választókká és választhatókká lesznek, ha szakítanak az ellenforradalmárokkal és tiszteletben tartják az ország alkotmányát. a jövőbeni szabad választásokon külföldi megfigyelőket is szívesen látnak.

befejezésül mindhárom ország reményét fejezi ki, hogy délkelet-ázsia, amely több mint három évtizedig a feszültség térsége volt, a béke, stabilitás, együttműködés zónájává válik, idegen katonai támaszpontok, idegen csapatok, idegen fegyveres intervenció nélkül. ez felel meg az itt élő népek érdekeinek - hangoztatja az indokinaai csucstalálkozó dokumentuma.

dp/ge már

18.09 230283 1129

Fi

--

sk0062 4 230 mtik1066

vietnami külügyminiszter

hanoi, 1983. február 23. /mti/ - szerda esti hanoi sajtóértekezleten nguyen co thach vietnami külügyminiszter pozitívan nyilatkozott a szovjet-kínai tárgyalásokról, aláhozva a kapcsolatrendezés, a békés egymás mellett élés fontosságát. emlékeztetett rá, hogy vietnam is mindig tárgyalásokat javasolt kínának a vitás problémák megoldására.

a három indokinaai ország csucstalálkozójáról szólva kijelentette: szó sincs valamiféle indokinaai föderáció megalakításáról, az ilyen hírek a fantázia termékei.

a norodom szihanukra vonatkozó kérdésre válaszolva a vietnami külügyminiszter megállapította, hogy a kambodzsai herceg maga választotta az együttműködés útját a polpotistákkal. aki pol pottal szövetkezik, az nem kap polgárjogot kambodzsában, - mondotta.

dp/kt már

18.27 230283 0821

--

sk0063 4 230 mtik1067

thatcher-beszéd

london, 1983. február 23. /mti/ - az eddigi „egészséges pénzpolitika, - vagyis a pangást és munkanélküliséget szülő gazdaságpolitika - töretlen folytatását ígérte margaret thatcher szerdán délután a brit vállalatvezetőknek, akik a royal albert hallban szervezetük, az igazgatók intézete éves közgyűlésére jöttek össze.

azt mondta, hogy az alig három hét múlva esedékes új költségvetés „épp oly egészséges lesz, mint elődei voltak, - másszóval azok, akik nagyarányú közcélu beruházásokra várnak, nem kapnak semmit.

„nem a közkiadások teremtenek virágzást, csakis a magánvállalkozás hozza meg azt, - jelentette ki a miniszterelnök.

mint minden eddigi hivatalos megnyilatkozásában, a szabad vállalkozást magasztalta és ígéretet tett rá, hogy a magántőkét /főként a kisvállalkozásokat/ a kormány kettőzött erővel fogja segíteni, hiszen a nemzet gazdasága őrülük ered.

Fi

a szervezett dolgozóknak margaret thatcher nem ígért semmit. kárhoztatta ugyanakkor azokat az állami kézen levő nagyvállalatokat, amelyek zömüket foglalkoztatják; kárhoztatta szakszervezeteiket a „tulzott bérkövetelések, és sztrájkok miatt.

a szabad vállalkozás dicsérete közben margaret thatcher óvatosan azt mondta, hogy a jelenlegi recesszióból nehezebb lesz a kilábalás, mint a korábbiakból volt. derülátással szólt viszont az alacsonyabb olajár, a lenyomott infláció és a világméretű talpraállítás első jeleiről. legnagyobb fokú optimizmusa azonban ezuttal is - immár kötelelességszerűen - abban nyilatkozott meg, hogy megjósolta a szocializmus „korai halálát, - értve ezen nemcsak a szocialista rendszereket, hanem nagy-británia munkáspártjának szocializáló és kollektivizáló erőfeszítéseit is.

ae/ge már

18.36 230283 1751

-.-

sk0064 4 230 mtik2001

indokina országok - szovjet távirat

moszkva, 1983. február 23./mti/ - vietnam, laosz és kambodzsa legmagasabb szintű vezetőinek találkozója különösen jelentős a mostani helyzetben, amikor az imperialista körök és követőik a nemzetközi helyzet élezésére, a délkelet-ázsiai országok közötti ellentétek szítására törekcszenek - hangzik abban a táviratban, amit az szkp központi bizottsága, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége és a minisztertanács intézett az indokina országok csucstalálkozójának résztvevőihez.

indokina országai a békés együttműködés légkörének kialakítására, a térség valamennyi állama közötti jószomszédi kapcsolatokra törekcszenek, s ezt a politikájukat állítják szembe az imperialista kísérletekkel. a szovjetunió teljes mértékben támogatja vietnam, laosz és kambodzsa konstruktív törekvéseit, amelyek célja a feszültség csökkentése délkelet-ázsiaiban, az indokina és asean-országok együttműködésének kialakítása a békés egymás mellett élés elvei alapján.

fi

a szovjet vezető testületek távirata végezetül megállapítja: a szovjetunió szolidaritása a három indokina állammal kifejezi a szocialista eszmék iránti hűséget, a közös küzdelmet az imperializmus ellen, a békéért, biztonságért és társadalmi haladásért.

kr/hi már

18.38 230283 1281

-.-

sk0065 4 230 mtik2002

gromiko-japán nagykövet

moszkva, 1983. február 23./mti/ - andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió külügyminisztere szerdán fogadta takasima maszuót, japán moszkvai nagykövetét. a találkozót a nagykövet kérte.

a japán diplomata ismertette gromikóval kormánya álláspontját a két ország kapcsolatainak alakulásáról, és japán értékelését a nemzetközi helyzetről.

andrej gromiko felhívta a japán nagykövet figyelmét azokra az új, nagyhorderejű szovjet javaslatokra, amelyek célja a fegyverkezési hajszá megfékezése, a nukleáris háború megakadályozása, a bizalom légkörének helyreállítása a nemzetközi kapcsolatokban, az enyhülés folyamatának folytatása az egész világon, így többi között a távol-keleten. a szovjet külügyminiszter értékelése szerint ezekhez a célokhoz jelentős mértékben hozzájárulhatna japán is.

a japán kormány legutóbbi lépései azonban azt mutatják, hogy a japán politika az ország katonai erejének fokozására, a militarista tendenciák veszélyes mértékű felerősítésére vett irányt. ez a politika kizárólag a feszültség erősödését eredményezné a távol-keleti térségben. gromiko hangsúlyozta: a két ország, a két nép, ázsia és a távol-kelet békéjét és biztonságát jól szolgálná, ha a szovjetunió és japán a jószomszedság, kölcsönösen előnyös együttműködés és bizalom alapján fejlesztené kapcsolatait.

kr/hi már

18.47 230283 1372

fi

-.-

sk0066 4 230 mtik2003

gromiko - pravda /1. rész/

embargó bp.-i. 22.00-ig

moszkva, 1983. február 23. /taszsz/ - az atomfegyverek korlátozásának problémája az államok biztonságának központi kérdése. e probléma megoldása nem egyszerű. a megoldásra azonban szükség van, és semmilyen szubjektív vagy objektív jellegű nehézség nem igazolhatja a halogatást. e gondolattal kezdte andrej gromiko szovjet külügyminiszter a pravda tudósítójának kérdéseire adott válaszát. a szovjet politikussal készült interjú a pravda csütörtöki számában jelenik meg.

andrej gromiko hangsúlyozta, hogy jelenleg megállt a mozgás e kivételesen fontos, a megoldás felé vezető irányban. ebben washington a hibás, amely célul tűzte maga elé, hogy megbontja a kialakult erőegyensúlyt, hogy így az egyesült államok kerüljön az első helyre katonai téren. ezt a célt nem is rejtik véka alá. a cél pedig az amerikai katonai arzenál sokmilliárdos fejlesztési programjaiban, az atomhadviselés különböző doktrínáiban - a „korlátozott”, -tól az „elhuzódó”, atomháborúig - ölt testet.

nem lehet észre nem venni azokat a veszélyeket, amelyeket washington politikája jelent a népekre, köztük az amerikai népre nézve. minél korábban tér vissza az amerikai adminisztráció a realitások talajára, és érti meg, hogy az atomfegyverek korlátozása és csökkentése terén való megegyezés semmivel sem kevésbé szükséges az egyesült államoknak, mint a szovjetunióknak, annál gyorsabban sikerül előbbre lépni az egész emberiség számára létfontosságú problémák megoldásában.

ma a szovjetunió a világon az egyetlen olyan atomhatalom, amely pontosan körülhatárolt és világos kötelezettséget vállalt arra, hogy nem alkalmaz elsőként atomfegyvert, és javasolta, hogy más atomhatalmak kövessék példáját.

az atomfegyverek korlátozása problémájának szovjet és amerikai megközelítésében elvi különbség van, amely meghatározza a genfben folyó tárgyalásokon a felek konkrét álláspontját is.

a szovjetunió a kérdések lényegi megoldására törekszik. a szovjetunió kész kölcsönösen elfogadható alapon csökkenteni és korlátozni az atomfegyvereket. e tekintetben a szovjetunió konkrét

Fe

és messzire mutató javaslatokat tesz. washington viszont tetteivel azt demonstrálja, hogy nem akar lemondani a fegyverkezési verseny szításának irányvonaláról, és arról, hogy megsemmisítse a korábban elért megállapodásokat. /folyt./

ps mj

18.53 230283 2413

sk0067 4 230 mtik2004

marchais nyilatkozata

párizs, 1983. február 23. /mti/ - georges marchais, az fkp főtitkára, külföldi újságírók előtt nyilatkozva hangsúlyozta, hogy a baloldal a márciusi községtanácsi választásokon megtarthatja a jobboldaltól 1977-ben elhódított városokat és „továbbiakban is többséget szerezhet, ha sikeresen mozgósítani tudja szavazótáborát. a jobboldal ennek megakadályozására azt sugallja a baloldali választóknak, hogy tartózkodjanak a szavazástól, s ezzel „figyelmeztessék a kormányt,„ de azok, akik felülnének ennek a propagandának, csak a jobboldal terveit segítenék elő, amely szeretné letéríteni a kormányt eddigi útjáról.

arra a kérdésre, mi a véleménye azokról a híresztelésekről, amelyek szerint a kormány, vagy a kormányon belül egyesek a „nadrágszj-megszorítás politikáját,„ tervezik a választások után, marchais kijelentette: a kormány - mint ezt mauroy miniszterelnök is leszögezte - semmiféle ilyen tervet nem tartogat a fiókjában. az fkp véleménye szerint ez rossz politika lenne, káros következményekkel járna. az előző kormányok ilyen politikát folytattak, s ennek következtében mégjobban mélyült a válság. az fkp a gazdasági növekedés politikája mellett foglal állást, s határozottan elutasítja a „nadrágszj-megszorítás politikáját,„

az fkp politikai bizottsága felhívást adott ki, amely a márciusi községtanácsi választások jelentőségét hangsúlyozza, s arra szólítja fel a választókat: semmi esetre se tartózkodjanak a szavazástól, mert ezzel csak a jobboldalt erősítenék. a jobboldal megsemmisítésére törekszik. a baloldali listákra leadott szavazatok elő fogják segíteni azt, hogy a kormány tovább haladhasson a megkezdett úton - hangsúlyozza a felhívás.

ds/ge már

La dolgozók jogainak

18.57 230283 1735

Fe

sk0068 4 230 mtik2005

olszowski - hazaérkezés

varsó, 1983. február 23. /mti/ - magyarországi hivatalos baráti látogatását befejezve stefan olszowski, a lemp kb politikai bizottságának tagja, külügyminiszter szerdán este visszaérkezett varsóba. a repülőtéren a lengyel külügyminisztérium magas beosztású munkatársai fogadták. jelen volt szombath jenő, a varsói magyar nagykövetség ügyvivője.

kn/ge már

19.02 230283 0402

--

sk0069 4 230 mtik2006

karacsi zavargások - 2.

karacsi, 1983. február 23. /mti-afp/ - karacsi nyugati városnegyedében szerdán délután 2 óráig felfüggesztették a vallási zavargások miatt előző nap elrendelt kijárási tilalmat, s azon nyomban újabb zavargások törtek ki.

a pakisztánban többségben lévő szumita mohamedánok csoportjai torlaszokat emeltek a kikötőváros legfontosabb autópályáján, fákat és gépkocsibroncsokat gyujtottak fel, s csak akkor oszoltak szét, amikor a látóhatáron feltűntek a rendőrök. az afp szerint a szumiták ezuttal nem csaptak össze mohamedán hittársaikkal, a siitákkal.

az eddigi összecsapásoknak a legfrissebb hivatalos jelentés szerint 6 halottja és 35 sebesültje van. a félhivatalos veszteségmérleg - 14 halott. a rendőrség és a kórházak azonban egyik adatot sem erősítették meg. mi több, a hatóságok utasították a pakisztáni sajtót, hogy ne közöljön semmilyen nem hivatalos információt, valamint olyan cikkeket, amelyek növelhetnék a feszültséget a szumiták és a siiták között.

fm mj

19.08 230283 1030

Fi

--

sk0070 4 230 mtik2107

gromiko - pravda /2.rész/

embargó bp.-1. 22.00-ig.

a genfi tárgyalások előremenetelét gátló fő akadály az, hogy washington a szovjetuniótól egyoldalú leszerelési lépéseket vár. ugyanakkor az amerikai katonai fölény megszerzését célzó legújabb atomeszközök gyártási programjaihoz washington hozzá sem akar nyulni. ez az álláspont egyoldalú, önző és mértéktelen birodalmi ambíciók szelleme hatja át. emellett arra is hivatkoznak, hogy állítólag a szovjetunió sértette meg a létrejött egyensúlyt, az egyesült államok pedig csupán arra törekszik, hogy ezt helyre állítsa. ez azonban - csalás, s akik ehhez folyamodnak, maguk is tudják ezt.

a konkrét mutatókban testet öltő szovjet álláspont lényegét j. v. andropov kifejtette. a szovjetunió azt javasolja, hogy mindkét fél hadászati fegyverzetét körülbelül 25 százalékkal csökkentés egyenlő szintre. egyforma, egyeztetett maximális mennyiségig az e fegyverekre szerelt atomtöltetek száma is csökken.

magától értetődik, hogy mindezeket a korlátozásokat és csökkentéseket ellenőrzésnek vetnék alá. a szovjetunió ezután kész tovább lépni, még nagyobb csökkentések felé.

washington álláspontja nem a hadászati fegyverek csökkentését célozza, hanem azt, hogy legalizálja, - még hozzá gyors ütemben - e fegyverek gyártásának hajszáját, arra számítva, hogy az egyesült államok ezzel egyoldalú előnyökre tesz szert.

hasonló a kép az európai atomfegyverekről folyó genfi tárgyalásokon is. a szovjetunió javasolta, hogy állapotodjanak meg: lemondanak minden olyan atomfegyverről, amely európai célpontokra irányul - mind a közepes hatótávolságú, mind a harcászati atomfegyverek esetében. washington azonban úgy tesz, mintha ez a szovjet javaslat nem is létezne. másképpen fogalmazva: nem fogadják el ezt a javaslatot./folyt./

ps mj

19.31 230283 1847

Fi

--

sk0071 4 230 mtik2108

amerikai propaganda

washington, 1983. február 23. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium a jövő évre 65 millió dollár biztosítását kérte az egyesült államok külföldi propagandájának finanszírozására. shultz külügyminiszter a képviselőház egyik albizottsága előtt a reagan elnök által tavaly londonban megkezdett kampányról szólva kijelentette, hogy az „kritikus fontosságú az egyesült államok nemzetbiztonsága szempontjából...“

mint a külügyminisztérium közölte, ez a propaganda elsősorban az afrikai, ázsiai és latin-amerikai országok „felvilágosítására“ összpontosul. megfigyelők szerint azonban valódi célja az általános demokráciaeszményekké kikiáltott amerikai konzervatív ideológiai tételek külföldön való terjesztése.

shultz szerdai beszédében elutasította azokat a vádakot, amelyek szerint a kampány tulajdonképpen a külföldi államok belügyeibe való beavatkozást jelent. arra hivatkozott, hogy a szovjetunió és a szocialista országok is folytatnak propagandatevékenységet külföldön.

a program fő koordinátora az usia, az amerikai kormány tájékoztató hivatala lesz, s annak földrajzi területekre és témákra lebontott részeit a kongresszus elé terjesztik jóváhagyásra. erre a törvényhozási folyamatra a kormányzatnak azért van szüksége, hogy bizonyítsa: nem titkosszolgálati akciónak van szó. ez azonban nem változtat az akció jellegén, s azon, hogy az amerikai kormány újabb pénzügyi felhatalmazásokat igyekszik szerezni e tevékenységének jelentős bővítésére.

br/ge már

19.36 230283 1519

fi

--

sk0072 4 230 mtik2111

gromiko - pravda /3.rész/

mit ajánl az egyesült államok? továbbra is saját hamis „nulla-megoldás“, néven ismeretes álláspontjához ragaszkodik, amely lényegében arra irányul, hogy a szovjetunió számolja fel összes középhatótávolságú rakétáját mind az ország európai, mind pedig a keleti részében. ugyanakkor érintetlenül megmaradna az egyesült államok és a nato összes repülőgépe és rakétája. nekünk a nullát javasolják, maguknak pedig mindent meghagynának. ilyen körülmények között vajon lehet-e egyáltalán egy ilyen javaslatról, mint komoly kezdeményezésről beszélni? magától értetődően nem.

íme így néz kiröviden a felek álláspontja a jelenlegi szakaszban. úgy gondolom, ebből világos, hogy ki keresi a megállapodás lehetőségét, és ki használja fel a genfi tárgyalásokat szemfényvesztésre.

ebből az is világos, hogy a tárgyalásokon nincs előrehaladás. az embereknek ismerni kell az igazságot, amely nyilvánvalóan nem szolgál inyére washingtonnak.

az ottani propaganda azt a benyomást igyekszik kelteni, mintha a tárgyalásokon egyáltalán nem állnának rosszul a dolgok. ennek célja a közvélemény megnyugtatása, mindenekelőtt a nyugat-európaié, amelyet valóban foglalkoztat a kérdés: lesz-e megoldás az atomfegyverzet ügyében, avagy még nagyobb méreteket ölt a fegyverkezési verseny az atomfegyverek terén.

ezzel egyidejűleg olyan gondolatokat is igyekeznek kelteni, hogy ha az egyesült államok feladná jelenlegi álláspontját, az a megállapodás esélyeit rontaná. ez egy előre megfontolt és egészében véve elcsépeelt propagandafogás, amelynek célja, hogy elaltassa az emberek éberségét. komoly tárgyaló partnerek ilyen módszerekhez nem folyamodnak.

ami a többi nato-tagország álláspontját illeti, egy sor tagállam hivatalos képviselője gyakran hangoztatja, hogy ragaszkodnak a kérdésnek a tárgyaló asztal mellett történő rendezéséhez, az 1979-es nato-határozat azon részére teszik a hangsúlyt, amely az esetleges megállapodásról, mint az amerikai rakéták nyugat-európában történő rendszerbe állításának alternatívájáról beszél.

első pillantásra mintha ez logikusnak is tünne: ha lesz megállapodás genfben, nem szükségesek többé az amerikai pershing-2 típusú rakéták és az amerikai robotrepülőgépek. de milyen

fi

sk0071 4 230 mtik2108

amerikai propaganda

washington, 1983. február 23. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium a jövő évre 65 millió dollár biztosítását kérte az egyesült államok külföldi propagandájának finanszírozására. shultz külügyminiszter a képviselőház egyik albizottsága előtt a reagan elnök által tavaly londonban megkezdett kampányról szólva kijelentette, hogy az „kritikus fontosságú az egyesült államok nemzetbiztonsága szempontjából...“

mint a külügyminisztérium közölte, ez a propaganda elsősorban az afrikai, ázsiai és latin-amerikai országok „felvilágosítására“ összpontosul. megfigyelők szerint azonban valódi célja az általános demokráciaeszményeké kikiáltott amerikai konzervatív ideológiai tételek külföldön való terjesztése.

shultz szerdai beszédében elutasította azokat a vádakát, amelyek szerint a kampány tulajdonképpen a külföldi államok belügyeibe való beavatkozást jelent. arra hivatkozott, hogy a szovjetunió és a szocialista országok is folytatnak propagandatevékenységet külföldön.

a program fő koordinátora az usia, az amerikai kormány tájékoztató hivatala lesz, s annak földrajzi területekre és témákra lebontott részeit a kongresszus elé terjesztik jóváhagyásra, erre a törvényhozási folyamatra a kormánzatnak azért van szüksége, hogy bizonyítsa: nem titkosszolgálati akciónak van szó, ez azonban nem változtat az akció jellegén, s azon, hogy az amerikai kormány újabb pénzügyi felhatalmazásokat igyekszik szerezni e tevékenységének jelentős bővítésére.

br/ge már

19.36 230283 1519

Fi

--

sk0072 4 230 mtik2111

gromiko - pravda /3.rész/

mit ajánl az egyesült államok? továbbra is saját hamis „nulla-megoldás“, néven ismeretes álláspontjához ragaszkodik, amely lényegében arra irányul, hogy a szovjetunió számolja fel összes középhatótávolságú rakétáját mind az ország európai, mind pedig a keleti részében. ugyanakkor érintetlenül megmaradna az egyesült államok és a nato összes repülőgépe és rakétája. nekünk a nullát javasolják, maguknak pedig mindent meghagynának. ilyen körülmények között vajon lehet-e egyáltalán egy ilyen javaslatról, mint komoly kezdeményezésről beszélni? magától értetődően nem.

íme így néz ki röviden a felek álláspontja a jelenlegi szakaszban, úgy gondolom, ebből világos, hogy ki keresi a megállapodás lehetőségét, és ki használja fel a genfi tárgyalásokat szemfényvesztésre.

ebből az is világos, hogy a tárgyalásokon nincs előrehaladás. az embereknek ismerni kell az igazságot, amely nyilvánvalóan nem szolgál inyére washingtonnak.

az ottani propaganda azt a benyomást igyekszik kelteni, mintha a tárgyalásokon egyáltalán nem állnának rosszul a dolgok, ennek célja a közvetlemény megnyugtatósa, mindennekelőtt a nyugat-európaié, amelyet valóban foglalkoztat a kérdés: lesz-e megoldás az atomfegyverzet ügyében, avagy még nagyobb méreteket ölt a fegyverkezési verseny az atomfegyverek terén.

ezzel egyidejűleg olyan gondolatokat is igyeksenek kelteni, hogy ha az egyesült államok feladná jelenlegi álláspontját, az a megállapodás esélyeit rontaná, ez egy előre megfontolt és egészséges véve elcsépeelt propaganda fogás, amelynek célja, hogy elaltassa az emberek éberségét. komoly tárgyaló partnerek ilyen módszerekhez nem folyamodnak.

ami a többi nato-tagország álláspontját illeti, egy sor tagállam hivatalos képviselője gyakran hangoztatja, hogy ragaszkodnak a kérdésnek a tárgyaló asztal mellett történő rendezéséhez, az 1979-es nato-határozat azon részére teszik a hangsúlyt, amely az esetleges megállapodásról, mint az amerikai rakéták nyugat-európában történő rendszerbe állításának alternatívájáról beszél.

első pillantásra mintha ez logikusnak is tünne: ha lesz megállapodás genfben, nem szükségesek többé az amerikai pershing-2 típusu rakéták és az amerikai robotrepülőgépek. de milyen

Fi

megállapodás? hiszen ebben egyben az amerikai javaslat, a szovjetunió számára semmit ígérő, „nulla-megoldásnak”, a támogatása jut kifejezésre, amely révén washington kibújik a megállapodás elől. és itt a nato-országok képviselőinek képmutatása szembetűnő. /folyt/

sl mj

20.01 230283 2534

sk0073 4 230 mtik2109

kgst tervezési bizottság

berlin, 1983. február 23. /taszsz/ - szerdán berlinben megnyílt a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa tervezési együttműködési bizottságának 30. ülése, amelyen a tagországok központi tervezési szerveinek vezetői vesznek részt. az ülés elnöki tisztét nyikolaj bajbakov, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének helyettese, az állami tervbizottság elnöke tölti be. hazánkat faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke képviseli.

a tanácskozáson elsősorban a fűtőanyag-, az energia- és nyersanyagforrások racionális és takarékos felhasználásának lehetőségeit vitatják meg, valamint a kgst-országok együttműködését az élelmiszerellátás további javításában.

„a varsói szerződés prágai tanácskozásáról kiadott politikai nyilatkozat konstruktív kezdeményezéseket tartalmaz, amelyek reális programot jelentenek korunk leglényegesebb problémáinak megoldására: a béke biztosítására, az emberiségnek az atomháborútól való megóvására. a nyilatkozatot ezért az ndk dolgozói teljes mértékben támogatják, - jelentette ki willi stoph, az ndk minisztertanácsának elnöke az ülést megnyitó beszédében.

willi stoph hangsúlyozta, hogy az ndk, szoros egységben a szovjetunióval és a többi baráti szocialista országgal, továbbra is tevélegesen együttműködik az új közös javaslatok megvalósításán és fáradhatatlanul küzd az általános békéért és biztonságért.

to kő mj

20.04 230283 1450

Fi

sk0074 4 230 mtik2112

gromiko-pravda /4.rész/

az a felemás helyzet alakul ki, hogy a megállapodást üdvözlő kijelentéseik - az egy dolog, tényleges álláspontjuk - az teljesen más dolog. az amerikai „nulla-megoldás”, melletti kiállítás egyet jelent az amerikai rakéták európai telepítésének támogatásával. ez minden tárgyilagosan gondolkodó ember számára világos kell, hogy legyen.

ugy gondolom, a nyugat-európai országoknak nincs joguk, a külső szemlélő szerepének játékszására, és még kevésbé van erre joguk a jelenlegi amerikai álláspont népszerűsítőinek. nyugat-európa hallathatja szavát a középhatótávolságu atomeszközök kérdésének igazságos rendezése, a béke érdekében. és ez egyben ezen országok politikai érettségének fokmérője lenne.

andrej gromiko az utóbbi időben lábra kapott híresztelésekre utalva, miszerint az egyesült államok esetleg módosítaná javaslatát a genfi tárgyalásokon, a következőket jelentette ki: teljes határozottsággal mondható, hogy az egyesült államok és a nato részéről mindeddig semmilyen olyan javaslat nem érkezett, amely megfelelné az egyenlőség elvének. a korábbiakhoz hasonlóan a nato-tagállamai abból indulnak ki, hogy e szövetségi rendszernek katonai fölénytel, katonai tulsulllyal kell rendelkeznie Európában. éppen ezért, az állítólagos, valamiféle most körvonalazódó, minőségileg újabb változatok körül csapott propagandakampány nem felel meg a valóságnak.

ráadásul az embereket igyekeznek megbarátkoztatni azzal a gondolattal, hogy az új amerikai rakéták rendszerbe állítása nem mond ellent a mostani genfi tárgyalások elé kitűzött feladatnak: megkezdénék a rakéták telepítését, a tárgyalások pedig folynának a maguk medrében, mintha semmi sem történt volna.

ez tévedés. az új amerikai rakéták Európában történő megjelenése minőségileg más helyzetet teremtene. e lépés következményeiért a teljes felelősség az egyesült államokat, és a nato egészét terhelné.

ugyanakkor van lehetőség arra, hogy kézzelfogható megoldásokat érjenek el a felek a genfi tárgyalásokon - szögezte le a szovjet külügyminiszter. az eddig előterjesztett szovjet javaslatok is a megegyezés létrehozására irányulnak. mi olyan megegyezés mellett vagyunk, amely az egyenlőség, az egyenlő biztonság elvén alapulna. amennyiben washington visszalép az egyensúly megbontását célzó álláspontjától, és építő véleményt alakít ki, akkor kétségtelenül lehetséges lesz a megegyezés. most az egyesült államokon a sor, hogy lépjen ez ügyben.

sl mj

20.21 230283 2475

Fi

megállapodás? hiszen ebben egyben az amerikai javaslat, a szovjetunió számára semmit ígérő, „nulla-megoldásnak”, a támogatása jut kifejezésre, amely révén washington kibújik a megállapodás elől. és itt a nato-országok képviselőinek képmutatása szembetűnő. /folyt/

sl mj

20.01 230283 2534

sk0073 4 230 mtik2109

kgst tervezési bizottság

berlin, 1983. február 23. /taszsz/ - szerdán berlinben megnyílt a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa tervezési együttműködési bizottságának 30. ülése, amelyen a tagországok központi tervezési szerveinek vezetői vesznek részt. az ülés elnöki tisztét nyikolaj bajbakov, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének helyettese, az állami tervbizottság elnöke tölti be. hazánkat faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke képviseli.

a tanácskozáson elsősorban a fűtőanyag-, az energia- és nyersanyagforrások racionális és takarékos felhasználásának lehetőségeit vitatják meg, valamint a kgst-országok együttműködését az élelmiszerellátás további javításában.

„a varsói szerződés prágai tanácskozásáról kiadott politikai nyilatkozat konstruktív kezdeményezéseket tartalmaz, amelyek reális programot jelentenek korunk leglényegesebb problémáinak megoldására: a béke biztosítására, az emberiségnek az atomháborútól való megóvására. a nyilatkozatot ezért az ndk dolgozói teljes mértékben támogatják, - jelentette ki willi stoph, az ndk minisztertanácsának elnöke az ülést megnyitó beszédében.

willi stoph hangsúlyozta, hogy az ndk, szoros egységben a szovjetunióval és a többi baráti szocialista országgal, továbbra is tevékenyen együttműködik az új közös javaslatok megvalósításán és fáradhatatlanul küzd az általános békéért és biztonságért.

to kő mj

20.04 230283 1450

Fi

--

sk0074 4 230 mtik2112

gromiko-pravda /4.rész/

az a felemás helyzet alakul ki, hogy a megállapodást üdvözlő kijelentéseik - az egy dolog, tényleges álláspontjuk - az teljesen más dolog. az amerikai „nulla-megoldás”, melletti kiállítás egyet jelent az amerikai rakéták európai telepítésének támogatásával. ez minden tárgyilagosan gondolkodó ember számára világos kell, hogy legyen.

ugy gondolom, a nyugat-európai országoknak nincs joguk, hogy a külső szemlélő szerepének játékszására, és még kevésbé van erre joguk a jelenlegi amerikai álláspont népszerűsítőinek. nyugat-európa hallathatja szavát a középhatótávolságu atomeszközök kérdésének igazságos rendezése, a béke érdekében. és ez egyben ezen országok politikai érettségének fokmérője lenne.

andrej gromiko az utóbbi időben lábra kapott híresztelésekre utalva, miszerint az egyesült államok esetleg módosítaná javaslatát a genfi tárgyalásokon, a következőket jelentette ki: teljes határozottsággal mondható, hogy az egyesült államok és a nato részéről mindeddig semmilyen olyan javaslat nem érkezett, amely megfelelné az egyenlőség elvének. a korábbiakhoz hasonlóan a nato-tagállamai abból indulnak ki, hogy e szövetségi rendszernek katonai fölényrel, katonai tulsúltyal kell rendelkeznie Európában. éppen ezért, az állítólagos, valamiféle most körvonalazódó, minőségileg újabb változatok körül csapott propagandakampány nem felel meg a valóságnak.

ráadásul az embereket igyekeznek megbarátkoztatni azzal a gondolattal, hogy az új amerikai rakéták rendszerbe állítása nem mond ellent a mostani genfi tárgyalások elé kitűzött feladatnak: megkezdénék a rakéták telepítését, a tárgyalások pedig folynának a maguk medrében, mintha semmi sem történt volna.

ez tévedés. az új amerikai rakéták Európában történő megjelenése minőségileg más helyzetet teremtene. e lépés következményeiért a teljes felelősség az egyesült államokat, és a nato egészét terhelné.

ugyanakkor van lehetőség arra, hogy kézzelfogható megoldásokat érjenek el a felek a genfi tárgyalásokon - szögezte le a szovjet külügyminiszter. az eddig előterjesztett szovjet javaslatok is a megegyezés létrehozására irányulnak. mi olyan megegyezés mellett vagyunk, amely az egyenlőség, az egyenlő biztonság elvén alapulna. amennyiben washington visszalép az egyensúly megbontását célzó álláspontjától, és építő véleményt alakít ki, akkor kétségtelenül lehetséges lesz a megegyezés. most az egyesült államokon a sor, hogy lépjen ez ügyben.

sl mj
20.21 230283 2475

Fi

--

sk0075 4 230 mtik2113

rövid hírek

nátrium-cianid

London, 1983. február 23./reuter/ - tolvajok a közép-angliai bilston város egyik gyárából elloptak három nagy vashordó nátrium-cianid vegyületet, amely képes mintegy félmillió ember mérgezéses halálát okozni - közölte szerdán a brit rendőrség. a mérget a fémmegmunkálásnál használják a brit gyárban. a hordók címkéjén fel volt tüntetve a vegyszer neve, „véletlen”, ellopásukról tehát nem lehet szó. a vegyszer, ha a szervezetbe jut, kis mennyiségben is halált okozhat.

velajati

belgrád, 1983. február 23./mti/ - kétnapos hivatalos látogatását befejezve szerdán elutazott belgrádból ali ak bar velajati iráni külügyminiszter. jugoszláv tárgyaló partnereivel kétoldalu gazdasági kérdésekről és időszerű nemzetközi kérdésekről tárgyalt.

román-szovjet

bukarest, 1983. február 23./mti/ - nicolae ceausescu, az rkp főtitkára szerdán fogadta nyikolaj talizin szovjet miniszterelnök-helyettest, a román-szovjet gazdasági, műszaki-tudományos együttműködési kormányközi vegyesbizottság szovjet társelnökét, aki a román-szovjet kormányközi bizottság xiv. ülészakán tartózkodik bukarestben. megelégedéssel állapították meg, hogy a román-szovjet baráti és együttműködési kapcsolatok jól fejlődnek, s kifejezték elhatározásukat, hogy továbbfejlesztik a kooperációt.

kzs kd wa/ge fm mj

20.37 230283 1726

fi

sk0076 4 230 mtik2114

asszám

uj-delhi, 1983. február 23./mti-afp/ap/ - az uj-delhi kormány a tárgyalások felújítását javasolta az asszám szövetségi államban lévő ellenzéki csoportok vezetőinek a bevándorlók problémájának megoldása érdekében. gauhati, asszám közigazgatási székhelye legfelső bírósága kedden elrendelte négy ellenzéki vezető szabadon bocsátását, s leszögezte, hogy január 7-én történt letartóztatásuk alkotmányellenes volt.

az ellenzék vezetői azonban semmibe veszik a központi kormány békülékeny gesztusát, ragaszkodnak idegenyülő álláspontjukhoz, s nem hajlandók párbeszédet kezdeni a kormány képviselőivel. ragaszkodnak február 5-i felhívásukhoz, amelyben arra szólították fel híveiket, hogy tagadjanak meg mindennemű együttműködést, a külföldiek szavazataival megválasztott, helyi kormánnyal. bojkottjuk kiterjed a közhivatalokra, a közuti közlekedésre, a bankokra és az iskolákra.

az asszami ellenzék egyik vezetője szerdán határozottan kijelentette: nincs kilátás megoldásra mindaddig, amíg a kormány haza nem küldi az idegeneket.

az asszami állami alkalmazottak szerdán - az ellenzéknek a helyi választások bojkottálására három hete indított hadjárata óta először - munkába álltak. az asszami helyi választások idején kirobbant zavargásoknak - nem hivatalos adatok szerint - több mint ezer halottja, illetve sebesültje van.

fm mj

20.47 230283 1374

fi

--

sk0077 4 230 mtik2115

cheysson rómban

róma, 1983. február 23./mti/ - claude cheysson francia külügyminiszter szerdán este villámlátogatást tett rómban és megbeszélést tartott olasz kollegájával, emilio colombóval. a megbeszélést a francia diplomácia vezetője kezdeményezte.

a szerdán rómban tartott francia-olasz külügyminiszteri tárgyalás fő témái voltak: a kelet-nyugati kapcsolatok, ezen belül elsősorban az eurorakéták problémája, a palesztinai nemzeti tanács algiri ülészaka határozatainak fényében áttekintették a közel-keleti helyzetet is. végül a két fél egyeztetett álláspontját a „tízek”, március elsején bomban tartandó külügyminiszteri értekezletére.

a colombo-cheysson megbeszélésen megvitatott témák közül néhány - így az eurorakéták, a közel-kelet és a nyugat-európai egység kérdése - szerepel majd a csütörtökön londonban kezdődő angol-olasz tanácskozásokon is.

kir/hi fm mj

20.50 230283 0906

-.-

sk0078 4 800 mtik2117

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0035-ig
budapest, 1983. február 23./mti/

sk0001 salvador
sk0002 kárpátok - elkészült az autót
sk0003 véget ért a brit vizügyi sztrájk
sk0004 adelman
sk0005 döngetik a nyitott kapukat 1. rész
sk0006 döngetik a nyitott kapukat 2. rész
sk0007 pnt-határozat - újabb részletek
sk0008 megkésett alkalmazkodás 1. rész
sk0009 megkésett alkalmazkodás 2. rész
sk0010 karacsi - hadsereg
sk0011 sztambulics - el nem kötelezettek

panoráma
panorámapanoráma
panoráma

fi

sk0012 a libiai géprablók
sk0013 antonov-ügy - bolgár állásfoglalás 1. rész
sk0014 antonov-ügy - bolgár állásfoglalás 2. rész
sk0015 libia - usa - ensz bt
sk0016 cuellar - el nem kötelezettek
sk0017 mozambik - terroristák
sk0018 német háborús bűnösök Lengyelországban
sk0019 két év - pravda 1. rész
sk0020 két év - pravda 2. rész
sk0021 tüntetések a leszerelésért
sk0022 rövid hírek
szófia: nagy lajos-est
buenos aires: árad a paraná
brasil: brazil expedíció
moszkva: arab szakszervezetiek moszkvában
sk0023 földrengés romániában
sk0024 amerikai segély
sk0025 egyiptom - minisztertanács
sk0026 leszerelési kampány
sk0027 usztyinov - pravda 1. rész
sk0028 usztyinov - pravda 2. rész
sk0029 usztyinov - pravda 3. rész
sk0030 usztyinov - napiparancs
sk0031 angolai nemzetgyűlés
sk0032 prágai magyar hangverseny
sk0033 kőbe vésett költemény
sk0034 puccs-évforduló
sk0035 usa - izrael - libanon
/folyt./ mj/ge
21.23 230283 1642

-.-

sk0079 4 800 mtik2118

tartalomjegyzék 2. rész sk0036-sk0070-ig

sk0036 kambodzsa - thaiföld
sk0037 világkonferencia - előkészítő bizottság
sk0038 andropov-cikk - kommuniszt 1. rész
sk0039 andropov-cikk - kommuniszt 2. rész
sk0040 andropov-cikk - kommuniszt 3. rész
sk0041 andropov-cikk - kommuniszt 4. rész
sk0042 andropov-cikk - kommuniszt 5. rész

fi

sk0043 andropov-cikk - kommuniszt 6. rész
 sk0044 andropov-cikk - kommuniszt 7. rész
 sk0045 andropov-cikk - kommuniszt 8. rész
 sk0046 je csien-jing
 sk0047 libanon - palesztinok
 sk0048 andropov-cikk - kommuniszt 9. rész
 sk0049 egyesült államok - iaea
 sk0050 andropov-cikk - kommuniszt 10. rész
 sk0051 spanyol-szovjet /részben szerk. táj./
 sk0052 andropov
 sk0053 spanyol - puccs évforduló - 2.
 sk0054 tyihonov - szerdai program
 sk0055 arensz
 sk0056 askew
 sk0057 végetért az indokinaí csucstalálkozó 1. rész
 sk0058 rövid hírek
 belgrád: sztambolics
 canberra: ausztrál bozóttűz
 london: harrier
 stockholm: kábítószer
 sk0059 gépetértés - vége
 sk0060 végetért az indokinaí csucstalálkozó 2. rész
 sk0061 végetért az indokinaí csucstalálkozó 3. rész
 sk0062 vietnami külügyminiszter
 sk0063 thatcher-beszéd
 sk0064 indokinaí országok - szovjet távirat
 sk0065 gromiko - japán nagykövet
 sk0066 gromiko - pravda 1. rész
 sk0067 marchais nyilatkozata
 sk0068 olszowski - hazaérkezés
 sk0069 karacsi zavargások - 2.
 sk0070 gromiko - pravda 2. rész
 /folyt./ mj/ge
 21.24 230283 1577

Fi

--

sk0080 4 800 mtik2119

tartalomjegyzék 3. rész sk0071-sk0080-ig

sk0071 amerikai propaganda
 sk0072 gromiko - pravda 3. rész
 sk0073 kgst tervezési bizottság
 sk0074 gromiko - pravda 4. rész
 sk0075 rövid hírek
 london: nátrium-cianid
 belgrád: velajati
 bukarest: román-szovjet
 sk0076 asszám
 sk0077 cheysson rómban
 sk0078 tartalomjegyzék 1.
 sk0079 tartalomjegyzék 2.
 sk0080 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: flesch istván
 éliás béla
 németh gyula
 márkus gyula
 meruk józsef

21.25 mj/ge 230283 0855

- v é g e -

Fi

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. február 24. kül c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1003

magyar siker a filmfesztiválon

nyugat-berlin, 1983. február 24. /mti/ - páratlan sikere volt a magyar versenyfilmnek szerdán a nyugat-berlini nemzetközi filmfesztiválon.

a zoo-palast filmszínházban délután és este két előadásom mutatták be andrás ferenc „dögkeselyü”, című alkotását cserhalmi györggyel a főszerepben.

a közönség nagy tetszéssel fogadta a filmet; előadás után szünni nem akaró viharos tapssal köszöntötte a film rendezőjét és a főszereplőt, sokan lelkes „bravó”, kiáltásokkal adtak hangot elragadtatásuknak.

a szerda délutáni sajtóértekezleten záporoztak a kérdések a film alkotóira, s elhangzottak olyan vélemények is, hogy a magyar versenyfilmnek jó esélyei vannak valamelyik díj elnyerésére. „eddig ez volt a fesztiválon a legszínvonalasabb film a látottak közül”, - mondotta az egyik filmszakember.

andrás ferenc - amikor mesterségének titkáról faggatták - mosolyogva jelentette ki a sajtókonferencián: „arra törekszünk, hogy visszahódítsuk a közönséget a filmszínházaknak.”

bj/ge fn

06.23 240283 1056

Ru

.-.-

